

**OP-Pohjola-ryhmän
osavuosisikatsaus 1.1.—31.3.2013**

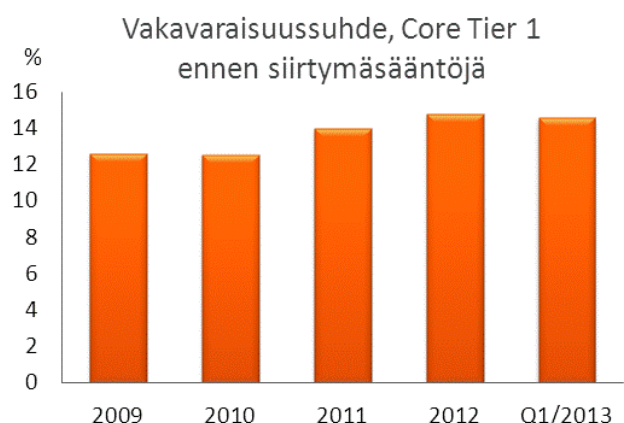
OP-Pohjola-ryhmällä hyvä ja edellistä vuotta parempi alkuvuosi. Liiketoiminnan kasvu jatkui vahvana.

- Tulos ennen veroja kasvoi 17 prosenttia 234 miljoonaan euroon (199).
- Vahinkovakuutustoiminnan alkuvuoden tulos oli ennätystasolla ja sijoitustoiminnan tuotot kasvoivat merkittävästi.
- Pankkitoiminnan tulos supistui vertailukaudesta, mutta parani edellisestä vuosineljänneksestä 25 prosenttia.
- Muiden tuottojen vahva kasvu kompensoi korkokatteen merkittävän laskun.
- Kulut olivat alle viime vuoden tason. Ilman pankkiveroa kulut laskivat 3,1 prosenttia.
- Core Tier 1 -vakavaraisuus ennen siirtymäsääntöjä oli 14,6 prosenttia (14,8).
- Luottokanta kasvoi vuodessa 7,5 ja talletukset 10 prosenttia. Vahinkovakuutuksen kasvu oli 10 prosenttia.
- Vuoden 2013 tuloksen arvioidaan muodostuvan samantasoiseksi tai vähän pienemmäksi kuin vuotta aiemmin. Tarkemmin kohdassa "Vuoden 2013 näkymät"

OP-Pohjola-ryhmän avainlukuja

	1–3/2013	1–3/2012	Muutos %	1–12/2012
Tulos ennen veroja, milj.e	234	199	17,5	586
Pankkitoiminta	99	144	-31,4	424
Vahinkovakuutus	55	15		92
Varallisuudenhoito	57	26		101
Palautukset omistajajäsenille ja OP-bonusasiakkaille	48	44	7,2	192
	31.3.2013	31.3.2012	Muutos %	31.12.2012
Omien varojen suhde omien varojen vähimmäismäärään (Rava)	1,85	2,02	-0,17*	1,90
Vakavaraisuussuhde, Core Tier 1, %	14,1	15,1	-1,1*	14,1
Vakavaraisuussuhde, Core Tier 1 ennen siirtymäsääntöjä	14,6	15,2	-0,6*	14,8
Järjestämättömät saamiset luotto- ja takauskannasta, %	0,51	0,53	-0,02*	0,46
Pankki- ja vakuutustoiminnan yhteiset asiakkaat (1000)	1 442	1 329	8,5	1 425

* suhdeluvun muutos

Pääjohtaja Reijo Karhisen kommentit

OP-Pohjola-ryhmän vuosi alkoi vahvasti. Finanssiryhmämallimme osoitti jälleen vahvuutensa ja tulovaihteluja tasaavan merkityksensä. Ennätyksellisen hyvän vahinkovakuutuksen tulos, sijoitustoiminnan tuottojen merkittävä kasvu ja kulukasvun taantuminen mahdollistivat ennakoitua paremman neljännesvuosituloksen saavuttamisen. Tätä koko finanssiryhmän erittäin hyvää tuloskehitystä varjosti korkokatteen laskusta ja uudesta pankkiverosta johtuva pankkiliiketoiminnan tulosheikkennys vuodentakaisesta. Verrattuna edelliseen neljännekseen pankkiliiketoiminnan tulos parani sen sijaan 25 prosenttia.

Ansaintamallimme merkittävää muutosta kuvaa se, että muiden tuottojen määrä nousi katsauskaudella yli kaksinkertaiseksi suhteessa kertyneeseen korkokatteeseen. Viime vuonna aloitetun tehostamisohjelmamme vaikutukset näkyvät ryhmätasolla kulujen laskuna pankkiverosta huolimatta. Korkokatteen laskeva trendi tulee loppuvuonna tasoittumaan selvästi. Vähittäispankkien ansaintalogiikka on kuitenkin muuttumassa pysyvästi. Korostunut toiminnan tehostamisvaade on tullut jäädäkseen.

Liiketoimintamme volyymikasvu jatkui suhdannetilanteeseen ja koko toimialaan nähden voimakkaana. Taseemme koko ylitti 100 miljardin euron rajapyykin. Olemme toimineet perustehtävämme ja arvojemme mukaisesti vastaamalla asiakkaittemme luottokysyntään. Markkinaosuutemme ovat vahvassa kasvussa niin yritys- kuin asuntorahoituksessa. Haastavassa markkinatilanteessa menestyminen on edellyttänyt meiltä rohkeita pitkäjänteisiä päätöksiä ja hyvää asiakasyymmärrystä.

Olemme Pohjola-kaupan jälkeen vahvistaneet merkittävästi markkina-asemiamme keskeisillä liiketoiminta-alueillamme. Viimeksi nousimme yritysten suurimmaksi pankkirahoittajaksi. Olemme olleet edelläkävijänä kehittämässä uusimuotoista finanssiryhmämallia Suomeen. Tässä meitä on tukenut vahva osuustoimintaperusta ja palvelunsa meille keskittäneitä asiakkaita taloudellisesti palkitseva bonusjärjestelmä. Tulemme myös jatkossa toimimaan strategiamme mukaisesti tarjoamalla asiakkaillemme toimialan parhaat kokonaisratkaisut ja keskittämisedut.

Vaikka talouden kokonaiskuva on edelleen hauras ja Euroopan pitkittynyt velkakriisi luo ikävän varjon talouden ylle, OP-Pohjola-ryhmän näkymät loppuvuodelle 2013 ovat vakaat. Vakavaraisuutemme ja riskiasemamme ovat hyvät ja kasvuvauhimme strategiamme mukainen.

Finanssialalla tullaan elämään vielä vuosia epävarmuuden hallitsemaa murrosvaihetta. Kohtaamme merkittäviä paineita sekä poliittiselta että viranomaissääntelyn suunnalta. Heikkona jatkuva talouskehitys ja sääntelymuutosten luoma epävarmuus lisää riskiä, joka jo itsessään kasvattaa finanssitoimijoiden puskurivaateita ja luo näin uusia hinnoittelupaineita. Finanssikriisi, joka ilmiönä oli jo syntyessään Suomelle vieras, rantautuu tänne jälkijättöisesti kiristyvästä sääntelystä ja talouskasvun heikentäjänä.

OP-Pohjola-ryhmän osavuositiedote 1.1.–31.3.2013

Sisällysluettelo

Toimintaympäristö.....	4
Ryhmän tulos ja tase.....	5
Vakavaraisuus, riskiasema ja luottoluokitukset	6
Loppuvuoden näkymät.....	8
Toiminta ja tulos liiketoimintasegmenteittäin	9
Pankkitoiminta	9
Vahinkovakuutus	12
Varallisuudenhoito	14
Muu toiminta	16
OP-Pohjola-ryhmän rakenteessa tapahtuneet muutokset.....	16
Henkilöstö ja palkitseminen.....	16
OP-Pohjola osk:n hallinto	16
OP-Pohjola-ryhmän tehostamisohjelma.....	17
Investoinnit ja palvelukehittäminen.....	17
Tuloslaskelma	
Laaja tuloslaskelma	
Tase	
Oman pääoman muutoslaskelma	
Rahavirtalaskelma	
Liitetaulukot:	
Liite 1. Laatimisperiaatteet	
Liite 2. Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat	
Liite 3. Tuloskehitys vuosineljänneksittäin	
Liite 4. Korkokate	
Liite 5. Saamisten arvonalentumiset	
Liite 6. Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	
Liite 7. Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	
Liite 8. Palkkiotuotot ja -kulut, netto	
Liite 9. Kaupankäynnin nettotuotot	
Liite 10. Sijoitustoiminnan nettotuotot	
Liite 11. Liiketoiminnan muut tuotot	
Liite 12. Taseen luokittelu	
Liite 13. Käypään arvoon arvostettujen rahoitusinstrumenttien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti	
Liite 14. Vahinkovakuutustoiminnan varat	
Liite 15. Henkivakuutustoiminnan varat	
Liite 16. Vahinkovakuutustoiminnan velat	
Liite 17. Henkivakuutustoiminnan velat	
Liite 18. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	
Liite 19. Käyvän arvon rahasto verojen jälkeen	
Liite 20. Omat varat ja vakavaraisuus	
Liite 21. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus	
Liite 22. Annetut vakuudet	
Liite 23. Taseen ulkopuoliset sitoumukset	
Liite 24. Johdannaissopimukset	
Liite 25. Liiketapahtumat lähipiirin kanssa	

Toimintaympäristö

Maailmantaloutta kuvaavat suhdannekyselyt kohenivat hieman ensimmäisellä neljänneksellä, mutta tilastoissa merkit paremmasta jäivät erityisesti euroalueella vähäisiksi. Globaali talouskehitys oli epätasaista. Yhdysvalloissa teollisuustuotanto ja yksityinen kulutus kasvoivat kohtuullisesti. Euroalueella talouden heikkous jatkui.

Euroalueen rahoitusmarkkinoilla tilanne säilyi verrattain vakaana. Italian vaalien jälkeinen poliittinen umpikuja ja Kyproksen rahoitustukipaketti hermostuttivat silti väliaikaisesti markkinoita hieman.

Parantuneen luottamuksen myötä pankit maksoivat kolmivuotisia keskuspankkiluottojaan etuajassa takaisin. Markkinoiden likviditeetti pysyi runsaana. Keskuspankki piti ohjaukseen 0,75 prosentissa ja markkinakorot pysyivät alhaalla.

Suomen talouskehitys oli heikkoa vuoden 2013 alussa. Vähittäiskauppa laski ja vienti polki paikallaan. Teollisuuden tuotanto supistui, ja työttömyys lisääntyi hieman. Myönteistä oli inflaation hidastuminen.

Maailmantalouden näkymät vuodelle 2013 ovat keskimääräistä vaimeammat. Euroalueen talouskehitys on heikkoa. Suomen talous kasvaa korkeintaan hieman. EKP pitää ohjaukseen alhaalla ja tarvittaessa tukee poikkeustoimin talouden vakautta. Euribor-korot pysyvät ennätysmatalalla.

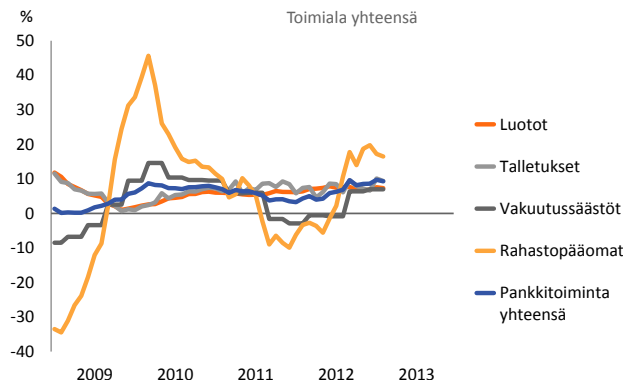
Pankkiliiketoiminnan yhteenlaskettu vuosikasvu oli helmikuun lopussa 9 prosenttia. Nopeimmin kasvoivat rahastopääomat ennätysmatalan korkotason sekä parantuneen rahoitusmarkkinatilanteen myötä. Osakekurssit nousivat Suomessa ensimmäisellä vuosineljänneksellä vuodenvaihteesta noin 6 prosenttia.

Pankkien luottokannan kasvuvauhti hidastui hieman ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Asuntolainakannan vuosikasvu hidastui helmikuun lopussa 5 prosenttiin. Myös yritysluottokannan vuosikasvuvauhti hiipui edelleen ollen helmikuun lopussa 4 prosenttia.

Toimialan yhteenlaskettu talletuskanta kasvoi ensimmäisellä vuosineljänneksellä lähes kymmenen prosentin vuosivauhtia. Yritysten talletukset lisääntyivät vuoden aikana 5 prosenttia. Kotitalouksien talletuskanta oli lähes samalla tasolla kuin vuotta aiemmin.

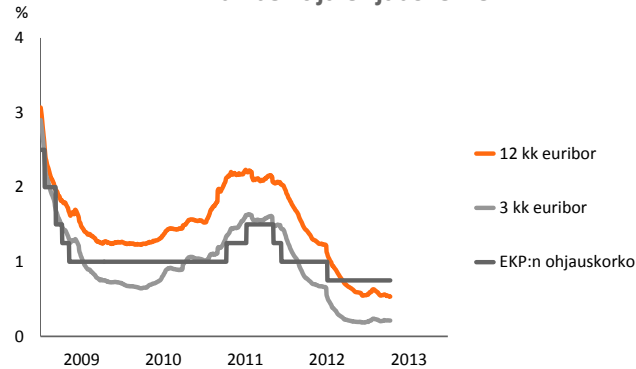
Vahinkovakuutuksen maksutulo kasvoi edelleen tasaista noin 6 prosentin vuosivauhtia. Maksettujen korvausten kasvu oli maksutuloa hitaampaa. Sijoitusmarkkinoilla matala korkotaso ja kapeat luottoriskimarginaalit pitivät sijoitustuotot verrattain matalina osakemarkkinoiden hyvästä kehityksestä huolimatta.

Pankkiliiketoiminnan 12 kk muutos

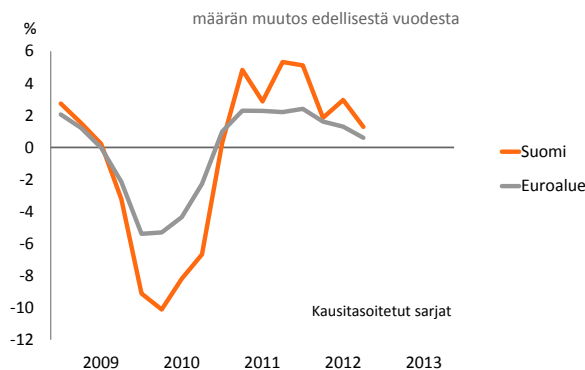
Lähteet: Suomen Pankki, FK, Suomen Sijoitusrahastoyhdistys ry

Euriborit ja ohjaukorko

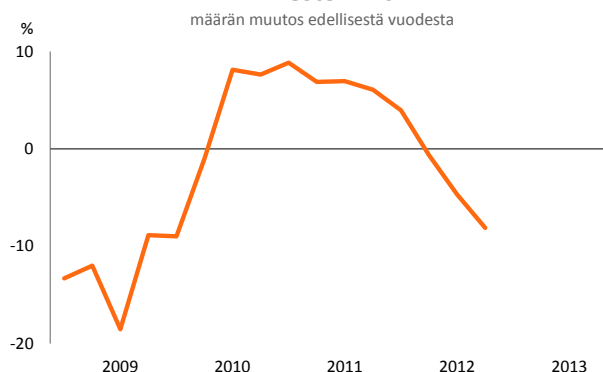
Lähde: Suomen Pankki

BKT

Lähteet: Eurostat, Tilastokeskus

Investoinnit

Lähde: Tilastokeskus

Ryhmän tulos ja tase

Tulosanalyysi, Milj. e	1–3/2013	1–3/2012	Muutos %	10–12/2012	Muutos %	1-12/2012
Pankkitoiminta	99	144	-31,4	79	25,3	424
Vahinkovakuutus	55	15		10		92
Varallisuudenhoito	57	26		26		101
Tulos ennen veroja	234	199	17,5	104		586
Käyvän arvon rahaston muutos, brutto	-24	378		137		698
Tulos käyvin arvo in ennen veroja	210	577	-63,6	242	-13,1	1 283
Taloudellisen pääoman tuotto, % *)	15,2	13,5	1,7*			14,7
Taloudellisen pääoman tuotto käyvin arvo in, % *)	20,5	14,6	5,9*			27,5
Tuotot						
Korkokate	214	274	-21,9	231	-7,1	1 003
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	143	100	43,4	99	44,5	433
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	70	32		33		108
Palkkiotuotot, netto	163	153	6,2	156	4,7	584
Kaupankäynnin ja sijoitustoiminnan nettotuotot	54	52	2,4	47	13,6	132
Liiketoiminnan muut tuotot	27	25	8,9	23	18,8	111
Muut tuotot yhteensä	458	363	26,0	358	27,8	1 368
Tuotot yhteensä	672	637	5,4	588	14,2	2 371
Kulut						
Henkilöstökulut	201	203	-1,1	180	11,8	764
Muut hallintokulut	83	93	-10,5	104	-19,8	378
Liiketoiminnan muut kulut	98	87	11,7	100	-2,3	352
Kulut yhteensä	382	383	-0,5	383	-0,4	1 494
Arvonalentumiset saamisista	9	11	-16,5	51	-83,0	99
Palautukset omistajajäsenille ja OP-bonusasiakkaille						
Bonukset	45	42	6,1	45	-0,3	173
Osuus- ja lisäosuuspääoman korot	3	2	25,2	5	-38,8	19
Palautukset yhteensä	48	44	7,2	50	-4,2	192

*) 12 kk liukuva, muutos suhdeluvun muutoksena

Muita avainlukuja, Milj. e	31.3.2013	31.3.2012	Muutos %	31.12.2012	Muutos %
Saamiset asiakkailta	66 089	61 646	7,2	65 161	1,4
Henkivakuutustoiminnan varat	9 499	7 227	31,4	9 173	2,6
Vahinkovakuutustoiminnan varat	3 719	3 628	2,5	3 492	6,5
Velat asiakkaille	50 633	45 845	10,4	49 650	2,0
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	19 737	20 125	-1,9	19 270	2,4
Oma pääoma	7 202	6 642	8,4	7 134	0,9
Tase yhteensä	101 671	94 063	8,1	99 769	1,9
Ensisijaiset omat varat (Tier 1)	5 469	5 546	-1,4	5 352	2,2

Tuloksen vertailulukuina on käytetty vuoden 2012 vastaavien jaksojen lukuja. Tase- ja muiden poikkileikkaustyyppisten erien vertailulukuina on käytetty lukua vuoden 2012 lopun tilanteesta, ellei toisin mainita. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen kirjaamistavan muutoksen seurauksena vertailutietoja on oikaistu.

Tammi-maaliskuu

OP-Pohjola-ryhmän tulos ennen veroja oli 234 miljoonaa euroa (199). Tulosta paransivat vahinkovakuutustoiminnan ennätystason saavuttanut tammi-maaliskuun tulos, kulukasvun taittuminen sekä sijoitustoiminnan tuottojen kasvu.

Vahinkovakuutustoiminnan vahva tulos johtui maksutulon pitkään jatkuneesta kasvusta sekä poikkeuksellisen hyvästä vahinkokehityksestä perinteisesti vaikealla ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Ryhmän kulut olivat hieman pienemmät kuin vuotta aiemmin huolimatta pankkiveron aiheuttamasta kulujen kasvusta. Merkittävä osa tehostumisesta johtui vuoden 2012 lopussa aloitetusta keskusyhteisökonsernin tehostamishjelmasta. Sijoitustoiminnan tulosta paransivat myyntivoittojen etupainotteinen realisointi ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

Matalan korkotason seurauksena korkokate supistui 22 prosenttia vuotta aiemmasta. Korkokatteen pieneminen hidastui kuitenkin selvästi, viime vuoden viimeisestä neljänneksestä laskua oli 7 prosenttia.

Kulut olivat alle vertailukauden tason huolimatta vuoden alussa voimaan tulleesta pankkiverosta. Pankkiveroa kirjattiin ensimmäisen vuosineljänneksen tulokseen 12 miljoonaa euroa. Ilman pankkiveron vaikutusta kulut olisivat supistuneet runsaat 3 prosenttia.

Katsauskaudella tulosta heikentäviä, eri tuloslaskelmaeriin kohdistuneita arvonalentumisia kirjattiin yhteensä 31 miljoonaa euroa (19), joista 9 miljoonaa euroa (11) kirjattiin luotoista ja muista saamisista. Nettomääräiset arvonalentumiset luotoista ja muista saamisista olivat 0,05 prosenttia (0,07) luotto- ja takauskannasta.

Pankkitoiminnan tulos ennen veroja oli 99 miljoonaa euroa (144). Pankkitoiminnan tulosta rasittivat matala korkotaso sekä pankkivero. Palkkiotuotot olivat 163 miljoonaa euroa (153) luotonantoon, maksuliikkeeseen ja varallisuuden hoitoon liittyvien palkkioiden kasvettua vertailukaudesta.

Vahinkovakuutuksen operatiivinen yhdistetty kulusuhde oli 92,4 prosenttia (100,1). Vahinkovakuutuksen tulos ennen veroja parani vuotta aiemmasta tuloslaskelmaan kirjattujen sijoitustoiminnan tuottojen ja vakuutusteknisen katteen vahvan kasvun johdosta. Suotuisan vahinkokehityksen johdosta korvauskulut kasvoivat selvästi maksutuloa hitaammin.

Varallisuudenhoitosegmentin tulos ennen veroja parani henkivakuutuksen sijoitustoiminnan nettotuottojen kasvettua vertailukaudesta. Henkivakuutustoiminnan tulospaannusta vuotta aiempaan verrattuna tuki myös Aurum Sijoitusvakuutuksen tulos, joka on yhdistelty vertailuvuoden lukuihin syyskuusta lähtien.

OP-Pohjola-ryhmän käyvän arvon rahasto oli katsauskauden lopussa 425 miljoonaa euroa supistuen vuoden ensimmäisen vuosineljänneksen aikana 24 miljoonaa euroa. Tulos käyvin arvoin ennen veroja oli 210 miljoonaa euroa (577).

Katsauskauden lopussa oma pääoma oli 7,2 miljardia euroa (7,1). Omaa pääomaa kasvatti katsauskauden tulos ja sitä pienensi voitonjako sekä käyvän arvon rahaston lasku.

Osuuspankkien omistajajäsenten osuuspääoma- ja lisäosuuspääomasijoitukset olivat katsauskauden lopussa 772 miljoonaa euroa (759).

OP-Pohjola-ryhmän asiakasmäärä Suomessa oli maaliskuun lopussa 4 214 000. Henkilöasiakkaiden määrä oli 3 785 000 ja yritysasiakkaiden määrä 429 000. Pankki- ja vahinkovakuutustoiminnan yhteisten asiakkaiden määrä kasvoi ristiinmyynnin seurauksena vuodenvaihteesta 17 300:lla 1 442 000:een. Yhteisten asiakkaiden määrä kasvoi viime vuoden maaliskuun lopusta 113 000:lla.

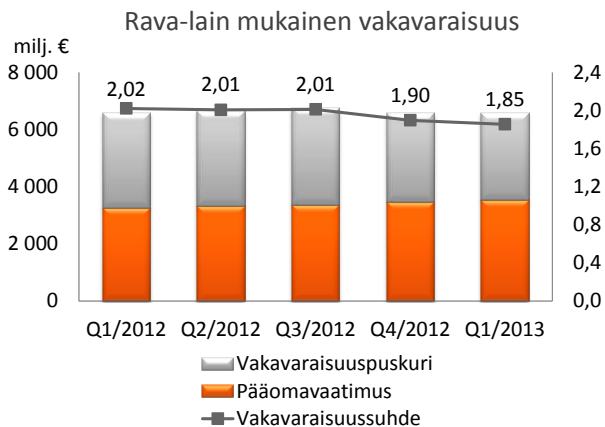
Tulokseen kirjatut, omistajajäsenille ja OP-bonusasiakkaille kertyneet bonukset kasvoivat vertailukaudesta 6,1 prosenttia 45 miljoonaan euroon.

OP-Pohjola-ryhmän pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet	31.3.2013	31.3.2012	Tavoite
Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus	1,85	2,02	1,6
Taloudellisen pääoman tuotto, % (12 kk liukuva)	15,2	13,5	18 %
Tuottojen ja kulujen kasvuoero, %-yks (12 kk liukuva, 3 v kasvujen ero)	-3,2	4,9	> 0

Vakavaraisuus, riskiasema ja luottoluokitukset

Vakavaraisuus

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaan lasketut OP-Pohjola-ryhmän omat varat ylittivät maaliskuun lopussa laissa määritellyn vähimmäismäärän 3 033 miljoonalla eurolla (3 112). Pohjola Pankki Oyj:n maaliskuussa 2013 toteuttama 170 miljoonan euron alemman Tier 2 -lainan takaisinlunastus laski vakavaraisuussuhdetta 0,05 yksikköä.

Finanssikriisin seurauksena pankkien vakavaraisuussäännöksiä ollaan tiukentamassa. Muutoksilla pyritään muun muassa parantamaan omien varojen laatua, kasvattamaan pääomapuskureita, vähentämään pääomavaateen sykliisyyttä ja pankkien velkaantuneisuutta sekä asettamaan määrällisiä rajoitteita likviditeettiriskille. Muutokset tulevat voimaan vuosina 2014–2019. Muutosten vaikutukset rava-lain mukaiseen vakavaraisuuteen on arvioitu vähäisiksi. Muutosten vaikutukset Luottolaitoslain mukaiseen vakavaraisuuteen on käyty tarkemmin läpi Pankkitoiminnan vakavaraisuus-osiossa.

Myös vakuutussektorin vakavaraisuussäännökset ovat muuttumassa. Vakuutussektorin Solvenssi II -säännösmuutoksilla pyritään parantamaan vakuutusyhtiöiden omien varojen laatua, parantamaan yhtiöiden omaa riskienhallintaa, lisäämään pääomavaateen riskiperusteisuutta ja yhtenäistämään vakuutussektorin vakavaraisuussäännöksiä Euroopassa. Säännökset ovat vielä keskeneräiset ja niiden arvioitu voimaantulo on aikaisintaan vuoden 2016 alussa.

Vahinkovakuutustoiminta täyttää OP-Pohjola-ryhmän arvion mukaan Solvenssi II -ehdotuksen mukaisen vakavaraisuuspääomavaatimuksen jo nykyisin. Henkivakuutustoiminta täyttää arvion mukaan Solvenssi II -ehdotuksen mukaisen vakavaraisuuspääomavaatimuksen, kun huomioidaan jo käynnistetyt sijoitusomaisuuden ja vakuutusvelan riskitason sopeutustoimenpiteet.

Riskiasema

OP-Pohjola-ryhmän riskiasema on säilynyt katsauskaudella vakaana. Riskinkantokyky on vahva ja riittävä turvaamaan ryhmän liiketoiminnan edellytykset.

Luottoriskiasemassa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia, sillä vaisusta talouskehityksestä ja työttömyyden lisääntymisestä huolimatta asiakkaiden taloudellinen tilanne on säilynyt varsin vakaana. Pankkitoiminnan luottoriskiasemasta kerrotaan tarkemmin tämän katsauksen segmenttiosuudessa.

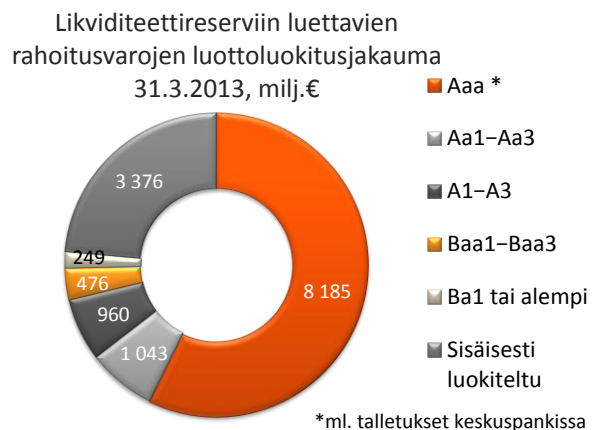
Vahinko- ja henkivakuutuksen vakuutusteknisissä riskeissä ei tapahtunut olennaisia muutoksia katsauskaudella. Vahinko- ja henkivakuutuksen riskiasemasta kerrotaan tarkemmin tämän katsauksen segmenttiosuudessa.

OP-Pohjola-ryhmän rahoitus- ja maksuvalmiustilanne on hyvä. Talletusten osuus varainhankinnasta on säilynyt vakaana. OP-Pohjola-ryhmän lyhyt tukkuvarainhankinta on toiminut koko alkuvuoden hyvin.

OP-Pohjola-ryhmä turvaa maksuvalmiutensa likviditeettireservillä, joka muodostuu pääasiassa talletuksista keskuspankkiin ja keskuspankkirahoituksen vakuudeksi kelpaavista saamisista. Likviditeettireservi sisältää hyvän luottoluokituksen omaavien valtioiden, kuntien, rahoituslaitosten ja yritysten liikkeeseen laskemia saamistodistuksia, arvopaperistettuja saamia ja vakuuskelpoisia luottoja. Likviditeettireserviin kuuluvat saamistodistukset on reservilaskelmassa arvostettu markkinoilta saataviin noteerauksiin.

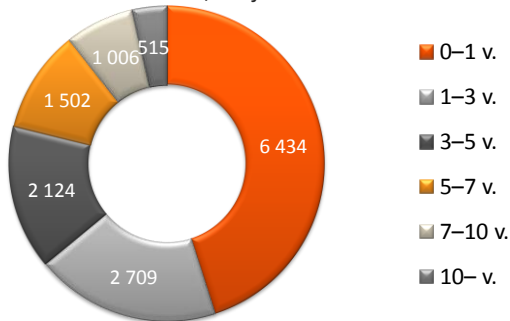
Likviditeettireservi Mrd. e	31.3.2013	31.12.2012	Muutos, %
Talletukset keskuspankissa	5,4	5,6	-4,6
Vakuuskelpoiset saamistodistukset	5,3	5,4	-2,3
Vakuuskelpoiset yritysluotot	2,9	3,0	-2,6
Yhteensä	13,6	14,0	-3,3
Ei-vakuuskelpoiset saamiset	0,7	0,6	24,2
Likviditeettireservi markkina-arvo	14,3	14,6	-2,2
Vakuuden aliarvostus (haircut)	-0,9	-0,9	1,0
Likviditeettireservi vakuusarvo	13,4	13,7	-2,4

Likviditeettireservi ja muut varautumissuunnitelman mukaiset lisärahoituslähteet riittävät kattamaan vähintään kahden vuoden rahoitustarpeen tilanteessa, jossa tukkuvarainhankinta ei toimisi ja talletuskanta supistuisi maltillisesti.

Likviditeettireserviin luettavien
rahoitusvarojen maturiteettijakauma
31.3.2013, milj.€

OP-Pohjola-ryhmän markkinariskiasema oli katsauskaudella asetettujen limiittien puitteissa.

Pankkitoiminnan korkoriski mitattuna yhden prosenttiyksikön koronlaskun vaikutuksena 12 kuukauden korkokatteeseen ja sijoitusten arvoon aleni alkuvuonna edelleen vähän. Pankkitoiminnassa luottosprediriski on merkitykseltään suurin likviditeettireserviin sisältyvissä saamistodistuksissa. Pankkitoiminnan luottosprediriski säilyi ennallaan. Henkivakuutuksen sijoitussalkun markkinariskin pienentämistä jatkettiin. Vahinkovakuutuksen sijoitussalkussa osakepainoa nostettiin jonkin verran.

Sijoitusvarallisuus, Milj. e	31.3.2013	31.12.2012	Muutos
Pohjola Pankki Oyj	11 312	11 866	-554
Vahinkovakuutus	3 090	3 078	12
Henkivakuutus	3 660	3 624	35
Osuuspankit	942	901	41
Osuuspankkien Keskinäinen Vakuutusyhtiö	388	373	15
Yhteensä	19 391	19 842	-451

Luottoluokitukset

OP-Pohjola-ryhmän luottoluokitukset 31.3.2013

Luokituslaitos	Lyhyt varain- hankinta	Näkymä	Pitkä varain- hankinta	Näkymä
Fitch Ratings Limited	F1	Vakaa	A+	Vakaa
Standard & Poor's Credit Market Services Europe Limited	A-1+	Negatiivinen	AA-	Negatiivinen
Moody's Investors Service Ltd	P-1	Vakaa	Aa3	Vakaa

Fitch Ratings antaa luokituksen sekä OP-Pohjola-ryhmälle että Pohjola Pankki Oyj:lle. OP-Pohjola-ryhmän taloudellinen asema vaikuttaa myös pelkästään Pohjolalle annettaviin luottoluokituksiin.

Vuoden 2013 ensimmäisellä vuosineljänneksellä OP-Pohjola-ryhmän tai Pohjolan luottoluokituksissa ja näkymissä ei tapahtunut muutoksia.

Katsauskauden jälkeen 4.4.2013 Fitch Ratings vahvisti OP-Pohjola-ryhmän ja Pohjola Pankki Oyj:n pitkien luottojen luokituksen A+ ja lyhyiden luottojen luokituksen F1 sekä säilytti näkymät vakaina.

Loppuvuoden näkymät

Maailmantalouden kasvunäkymät kuluvalle vuodelle ovat edelleen vaisut. Euroalueen talouskasvu on parhaimmillaan vaatimatonta. Myös Suomen talouskasvun arvioidaan jäävän heikoksi. Vaikka tilanne rahoitusmarkkinoilla onkin Euroopan Keskuspankin toimenpiteiden seurauksena pysynyt suhteellisen vakaana, itse euroalueen velkakriisi ei ole vielä ratkaistu. Velkakriisin syventymisellä voisi olla merkittäviä vaikutuksia koko finanssialan toimintaedellytyksiin.

Finanssialan toimintaympäristön arvioidaan säilyvän varsin vaikeana. Historiallisen matala markkinakorkotasoa rasittaa pankkien korkokatteita ja heikentää vakuutusyhteisöjen sijoitustoiminnan tuottoja, heikko suhdannetilanne vähentää finanssipalveluiden kysyntää ja viime vuoden lopussa vahvistettu pankkivero aiheuttaa suomalaisille pankeille merkittävän kustannusrasituksen. Kiristyvään finanssialan säätelyyn sopeutuminen nostaa finanssialalla kannattavuutta tukevien toimenpiteiden painoarvoa.

Ilman toimintaympäristön merkittävää heikentymistä odotetusta OP-Pohjola-ryhmän tuloksen arvioidaan muodostuvan samantasoisesti tai vähän pienemmäksi kuin vuonna 2012. Kuluvan vuoden tuloskehityksen merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät liiketoiminnan kasvuvauhtiin, saamisten arvonalentumisiin sekä sijoitusympäristön muutoksiin.

Kaikki tässä osavuositarkastuksessa esitetyt ennusteet ja arviot perustuvat tämän hetkiseen näkemykseen talouden kehityksestä. Toteutuvat tulokset voivat olla merkittävästi erilaiset.

Toiminta ja tulos liiketoimintasegmenteittäin

OP-Pohjola-ryhmän liiketoimintasegmentit ovat Pankkitoiminta, Vahinkovakuutus ja Varallisuudenhoito. Segmentteihin kuulumaton toiminta esitetään ryhmässä "Muu toiminta". Segmenttiraportointi laaditaan noudattaen OP-Pohjola-ryhmän tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Liiketoimintasegmenttien tulostiivistelmä

Milj. e	Tuotot	Kulut	Muut erät *)	Tulos ennen veroja 1–3/2013	Tulos ennen veroja 1–3/2012	Muutos, %
Pankkitoiminta	418	263	-56	99	144	-31,4
Vahinkovakuutus	145	90	0	55	15	
Varallisuudenhoito	101	45	0	57	26	
Muu toiminta	129	111	0	18	13	35,3
Eliminoinnit	-122	-127	0	5	0	
Yhteensä	672	382	-56	234	199	17,5

*) Muissa erissä esitetty palautukset omistajajäsenille ja OP-bonusasiakkaille, sekä arvonalentumiset saamisista.

Pankkitoiminta

- Talletuskannan kasvu ylitti luottokannan kasvun - OP-Pohjola-ryhmä voitti markkinaosuutta asunto- ja yritysluotoissa.
- Tulos ennen veroja oli 99 miljoonaa euroa (144). Pankkiliiketoiminnan tulos heikkeni odotetusti korkokatteen supistumisen ja pankkiveron johdosta.
- Pankkivero rasittaa segmentin tulosta 12 miljoonaa euroa – kulut muilta osin ennallaan.
- Nettopalkkiotuotot kasvoivat 10 prosenttia vertailukaudesta.
- Luottoriskiasema vakaa - arvonalentumiset vertailukauden tasolla.

Pankkitoiminnan avainlukuja

Milj. e	1–3/2013	1–3/2012	Muutos, %	1–12/2012
Korkokate	211	257	-17,7	969
Arvonalentumiset saamisista	9	9	-1,4	96
Muut tuotot	207	192	7,6	722
Henkilöstökulut	118	120	-1,4	446
Muut kulut	145	132	9,9	534
Palautukset omistajajäsenille ja OP-bonusasiakkaille	48	44	7,2	192
Tulos ennen veroja	99	144	-31,4	424

Milj. e

Nostetut asuntoluotot	1 519	1 654	-8,2	7 601
Nostetut yritysluotot	1 372	1 748	-21,6	7 375
Sijoitusrahastojen nettomerkinnot	895	-641		-698
Välitetyt kiinteistökaupat, kpl	3 245	3 620	-10,4	16 291

Mrd. e

	31.3.2013	31.3.2012	Muutos, %	31.12.2012
Luottokanta				
Asuntoluotot	32,1	29,8	7,8	31,7
Yritysten luotot	17,4	16,3	6,7	17,0
Muut luotot	16,6	15,4	7,8	16,4
Luottokanta yhteensä	66,0	61,4	7,5	65,1
Takauskanta	2,7	2,7	-1,0	2,6

Talletukset

Käyttely- ja maksuliiketalletukset	24,8	21,1	17,6	23,7
Sijoitustalletukset	21,1	20,4	3,1	21,3
Talletukset yhteensä	45,8	41,5	10,4	45,0

Markkinaosuus, %

Luottokannasta	33,2 *)	33,1	0,1	33,4
Talletuskannasta (Suomen Pankin määritelmän mukaan)	33,5 *)	34,1	-0,6	34,1

*) 2/2013 tilanne

Pankkitoiminnan kasvu jatkui katsauskaudella suhdannetilanteeseen nähden varsin voimakkaana. Nostettujen uusien luottojen määrä katsauskaudella kuitenkin laski vertailukaudesta, mikä ennakoii kasvun hidastumista. Talletusten vuosikasvu ylitti luotokannan kasvun.

Matala korkotaso ja määräaikaistalletusten marginaalien taittuminen ovat vähentäneet hieman sijoitustalletusten houkuttelevuutta ja niiden määrä supistui vuodessa 3,1 prosenttia. Talletuskasvun painopiste on siirtynyt maksuliiketalletuksiin, joiden määrä kasvoi vuodessa 17,6 prosenttia. Talletusten vuosikasvu oli yhteensä 10 prosenttia.

Nostettujen uusien yritysluottojen määrä laski 22 prosenttia ja asuntoluottojen 8 prosenttia. Uusien yritysluottojen ja asuntoluottojen marginaalitaso on noussut vuodessa selvästi. OP-Pohjola-ryhmän markkinaosuus asuntoluotoissa nousi kysynnän vähenemisestä ja marginaalitaso noususta huolimatta 0,9 prosenttiyksikköä viime vuoden maaliskuusta. Yritysluottojen markkinaosuus kasvoi samalla ajanjaksolla 1,7 prosenttiyksikköä.

Kiinteistökeskusten välittämien asuntokauppojen määrä oli 3 245 (3 620).

Osuuspankeilla oli maaliskuun lopussa 1,4 miljoonaa omistajajäsentä eli 8 466 enemmän kuin vuotta aiemmin. Osuuspankeilla ja pääkaupunkiseudulla toimivalla Helsingin OP Pankki Oyj:llä oli maaliskuun lopussa yhteensä 1 294 000 OP-bonusasiakasta.

Pankkipalveluiden keskittämisestä OP-bonusasiakkaille tammi–maaliskuussa kertyneiden bonusten arvo oli yhteensä 45 miljoonaa euroa. Bonuksia käytettiin pankkipalveluihin yhteensä 23 miljoonaa euroa (22) ja Pohjolan vahinkovakuutus tuotteiden vakuutusmaksuihin 21 miljoonaa euroa (20).

Tulos ja riskiasema

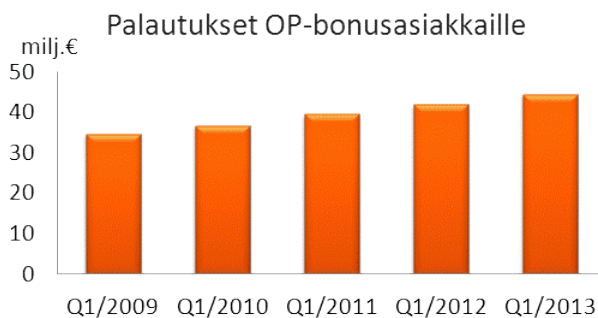
Pankkiliiketoiminnan tulos oli 99 miljoonaa euroa (144). Nettotuotot supistuivat 7 prosenttia 418 miljoonaan euroon (449). Kulut kasvoivat pankkiveron johdosta 11 miljoonaa euroa 263 miljoonaan euroon (252).

Poikkeuksellisen alhaisen markkinakorkotason jatkuminen näkyi korkokatteiden supistumisena. Korkokate oli 211 miljoonaa euroa (257).

Nettopalkkiotuotot kasvoivat 10 prosenttia luotonantoon, maksuliikkeeseen ja varallisuudenhoitoon liittyvien palkkioiden kasvettua vertailukaudesta.

Kaupankäynnin ja sijoitustoiminnan nettotuotot kasvoivat yhteensä vertailukaudesta 2 miljoonaa euroa eli 4 prosenttia.

Pankkitoiminnan luottoriskiasema säilyi vakaana ja riskitasoltaan maltillisena. Saamisten arvonalentumiset olivat hyvin alhaisella vertailukauden tasolla. Myös järjestämättömät ja nollakorkoiset saamiset säilyivät suhteessa luotto- ja takauskantaan alhaisina. OP-Pohjola-ryhmän yritys vastuista 45 prosenttia (46) kuuluu 12 pääluokkaan jaetussa luottosalkussa viiteen parhaimpaan luokkaan (ns. investointitaso).

OP-Pohjola-ryhmän ongelmasaamiset luotto ja takaukskannasta	31.3.2013		31.3.2012		31.12.2012	
	Milj. e	%	Milj. e	%	Milj. e	%
Järjestämättömät ja nollakorkoiset saamiset, netto	350	0,51	339	0,53	311	0,46
Saamisten arvonalentumiset vuoden alusta, netto	9	0,05	11	0,07	99	0,15

Vakavaraisuus

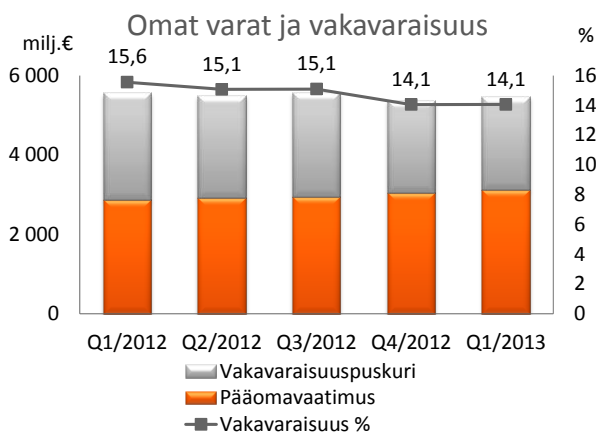
OP-Pohjola-ryhmän luottolaitoslain mukainen vakavaraisuussuhde, sekä ensisijaisilla omilla varoilla laskettu vakavaraisuussuhde että vakavaraisuus, olivat rajoituksettomilla omilla varoilla (Core Tier 1) laskettuna 14,1 prosenttia (14,1) katsauskauden lopussa. Ilman Basel I -lattiasäännön pääomavaadetta Core Tier 1 -vakavaraisuus, ensisijaisilla omilla varoilla laskettu vakavaraisuus ja luottolaitoslain mukainen vakavaraisuussuhde olisivat olleet 14,6 prosenttia (14,8). Lakisääteinen alaraja vakavaraisuussuhteelle on 8 prosenttia ja vakavaraisuudelle ensisijaisilla omilla varoilla 4 prosenttia. Euroopan pankkiviranomainen (EBA) asetti syksyllä 2011 merkittävälle eurooppalaisille pankeille 9 prosentin vähimmäisvaatimuksen Core Tier 1 -vakavaraisuudelle.

Omien varojen vaade oli katsauskauden lopussa 3 113 miljoonaa euroa (3 047), eli 2,1 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Luottokannan kasvu kasvatti omien varojen vaadetta luottokannan laadun pysyessä aiemmalla tasolla. Omien varojen vaade kasvoi yritys vastuissa 52 miljoonaa euroa ja vähittäisvastuissa 18 miljoonaa euroa. Luotto- ja vastapuoliriskin osuus pääomavaatimuksesta oli 86,3 prosenttia (85,5). Operatiivisen riskin osuus oli 8,1 prosenttia (7,8), Basel I -lattiasäännön osuus 3,7 prosenttia (4,8) ja markkinariskin osuus 1,9 prosenttia (1,9).

EU:n parlamentti hyväksyi 16.4.2013 uuden luottolaitosdirektiivin ja -asetuksen (CRD4/CRR), joilla implementoidaan Basel III EU:ssa. Parlamentin hyväksynnän jälkeen on todennäköistä, että uudet säännökset tulevat voimaan 1.1.2014 tai 1.7.2014.

OP-Pohjola-ryhmän näkökulmasta tärkein yksittäinen muutos säännöksissä liittyy vakuutusyhtiösijoitusten poikkeuskäsittelyyn pankkivetoisessa rahoitus- ja vakuutusryhmittymässä. Muutoksen mukaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymässä vakuutusyhtiösijoitukset voidaan huomioida vakavaraisuuslaskennassa myös riskipainotettuina sitoumuksina. Tällä hetkellä sijoitukset vähennetään omista varoista. Vaihtoehtoinen uusi menettely ja sen soveltamisen yksityiskohdat edellyttävät valvontaviranomaisen suostumuksen. Mikäli lupa saadaan, niin tämän hetkisen arvion mukaan muutos voisi parantaa OP-Pohjola-ryhmän Core Tier 1 -vakavaraisuutta enimmillään jopa yli 2 prosenttiyksikköä.

Muiden CRD4:n aiheuttamien muutosten arvioitu nettomääräinen vaikutus on varsin vähäinen.

Ryhmän ensisijaiset omat varat olivat katsauskauden lopussa 5 470 miljoonaa euroa (5 352). Olennaisimmat omien varojen määrään vaikuttaneet tekijät olivat Pohjola Pankin 170 miljoonan euron alempiin Tier 2 -varoihin luetun lainan takaisinlunastus, pankkitoiminnan tilikauden tulos sekä osingot ja pääomapalautukset ryhmän vakuutusyhteisöiltä.

Ensi- ja toissijaisista omista varoista puoliksi vähennettävät sijoitukset vakuutusyhtiöihin olivat 2 309 miljoonaa euroa (2 419). Odotettujen tappioiden ja arvonalentumisten alijäämänä omista varoista on vähennetty 483 miljoonaa euroa (498). Toissijaisiin omiin varoihin kohdistuvat vähennykset ylittivät toissijaiset omat varat 463 miljoonalla eurolla (364), joka on vähennetty ensisijaisista omista varoista. Vähennyksen vaikutus Core Tier 1-suhdelukuun on 0,7 prosenttiyksikköä.

Vahinkovakuutus

- Vahinkovakuutuksen tulos ennen veroja oli 55 miljoonaa euroa (15). Tulos ennen veroja käyvin arvoon oli 35 miljoonaa euroa (123).
- Vakuutusmaksutuotot kasvoivat 10 prosenttia (9) ja korvauskulut 5 prosenttia (6).
- Vakuutustekninen kannattavuus oli hyvä. Operatiivinen yhdistetty kulusuhde oli 92,4 prosenttia (100,1) ja operatiivinen liikekulusuhde 19,9 prosenttia (23,9).
- Sijoitusten tuotto käyvin arvoon oli 1,1 prosenttia (4,8).
- Etuasiakastalouksien määrä kasvoi 4 700:lla (14 400).

Vahinkovakuutuksen avainlukuja

Milj. e	1–3/2013	1–3/2012	Muutos, %	1–12/2012
Vakuutusmaksutuotot	295	268	10,0	1 126
Vakuutuskorvaukset	196	186	5,2	759
Sijoitustoiminnan nettotuotot	55	34	61,2	115
Diskonttauksen purkautuminen ja muut nettotuottoihin luettavat erät	-11	-12	9,4	-45
Vahinkovakuutuksen nettotuotot	143	104	37,6	438
Muut nettotuotot	2	7	-69,0	20
Henkilöstökulut	28	37	-23,7	135
Muut kulut	62	59	4,7	231
Tulos ennen veroja	55	15	265,9	92
Käyvän arvon rahaston muutos, brutto	-21	108	-119,4	191
Tulos käyvin arvoon ennen veroja	35	123	-71,9	283
Vakuutusmaksutuotot				
Henkilöasiakkaat	145	131	10,9	566
Yritykset ja yhteisöt	137	126	9,4	513
Baltia	12	12	6,1	46
Vakuutusmaksutuotot yhteensä	295	268	10,0	1126
Vahinkovakuutuksen tunnusluvut, %				
Sijoitusten tuotto käyvin arvoon*, %	1,1	4,8	-77,1	10,8
Operatiivinen yhdistetty kulusuhde*, %	92,4	100,1		90,5
Operatiivinen liikekulusuhde*, %	19,9	23,9		21,5
Operatiivinen vahinkosuhde*, %	72,5	76,2		69,0

* Operatiiviset tunnusluvut eivät sisällä laskuperustemuutoksia ja poistoja yrityskaupan yhteydessä syntyneistä aineettomista hyödykkeistä.

Vakuutusmaksutuottojen kasvu henkilö- ja yritysasiakkaissa jatkui vahvana. Baltiassa vakuutusmaksutuotot kääntyivät selvään kasvuun.

Ennakkotietojen mukaan OP-Pohjola-ryhmän markkinaosuus vahinkovakuutuksen maksutulosta vuonna 2012 oli 29,1 prosenttia (28,2). Maksutulon markkinaosuudella mitattuna OP-Pohjola-ryhmä on edelleen Suomen suurin vahinkovakuutusryhmä.

Etuasiakastalouksia oli maaliskuun lopussa 574 690, joista jo 69 prosenttia on myös keskittänyt pankkiasiointinsa OP-Pohjola-ryhmään. Ryhmän osuuspankkien ja Helsingin OP Pankin asiakkaat käyttivät pankki- ja vakuutusasioinnista kertyviä OP-bonuksia 431 000 vakuutuslaskuun (394 000), joista 60 000 laskua (62 000) on maksettu kokonaan bonuksilla. Bonuksilla maksettujen vakuutusmaksujen määrä oli 21 miljoonaa euroa (20). Etuasiakastalouksien määrä kasvoi vuoden alusta 4 696 taloudella (14 418).

Tulos ja riskiasema

Vakuutustekninen kannattavuus oli vertailukautta parempi. Operatiivinen kulusuhde vahvistui vertailukauteen verrattuna ollen 92,4 prosenttia (100,1). Positiivista kehitystä tapahtui kaikilla osa-alueilla: vakuutusmaksutuottojen kasvu jatkui vahvana, korvauskulujen kehitys oli suotuisa ja liikekulut jäivät vertailukautta alhaisemmiksi.

Korvauskulujen kasvu jäi vakuutusmaksutuottojen kasvua pienemmäksi ja oli yhteensä 5 prosenttia. Yritysasiakkaiden korvauskulut kokonaisuudessaan jäivät vertailukautta pienemmiksi suotuisan vahinkokehityksen seurauksena. Uusista suurvahingoista aiheutuva korvausmeno oli hieman vertailukautta alhaisempi. Tammi-maaliskuussa kirjattiin 49 uutta (50) suurta tai keskisuurta vahinkoa, joiden omalla vastuulla oleva korvausmeno oli yhteensä 32 miljoonaa euroa (35). Tähän luokkaan kuuluvat yli 0,3 miljoonan euron vahingot. Riskisuhde ilman korvausten väliillisiä hoitokuluja oli 66,4 prosenttia (69,4).

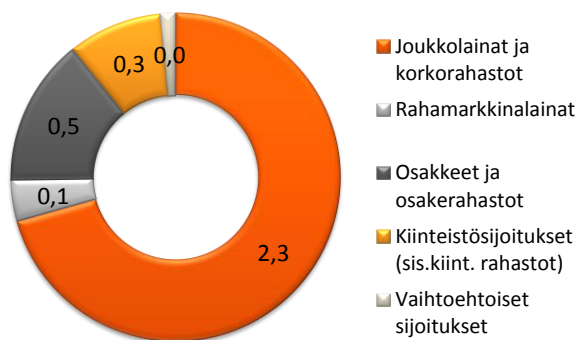
Liikekulut laskivat 8 prosenttia ja operatiivinen liikekulusuhde parani 19,9 prosenttiin (23,9). Viime vuonna aloitettu tehostamisohjelma laski kustannuksia. Operatiivinen toimintakulusuhde, joka sisältää myös korvausten välilliset hoitokulut oli 26,0 prosenttia (30,6).

Kannattavuus parani eniten yritysasiakkaissa, joissa vahinkokehitys oli suotuisa. Henkilöasiakkaiden ja Baltian kannattavuus säilyi hyvällä tasolla.

Matalan korkotason seurauksena sijoitustuotot käyvin arvoon jäivät edellisvuotta alhaisemmiksi osakemarkkinoiden positiivisesta kehityksestä huolimatta. Sijoitusten tuotto käyvin arvoon oli 1,1 prosenttia (4,8). Sijoitustuottoja kasvattivat 32 miljoonan euron (-3) myyntivoitot. Tulokseen kirjattiin arvonalennuksia 4 miljoonaa euroa (3). Tuotot käyvin arvoon olivat 34 miljoonaa euroa (141).

Vahinkovakuutustoiminnan sijoituskanta oli maaliskuun lopussa 3 197 miljoonaa euroa (3 149). Korkosalkun luottoluokitusjakauma oli hyvä, investointitasolle luokiteltujen sijoitusten osuus oli 91 prosenttia (92) ja 77 prosenttia sijoituksista oli vähintään A- luokitetuissa saamisissa. Korkosalkun jäljellä oleva keskimääräinen juoksuaika oli 3,8 vuotta (4,2) ja duraatio 3,6 vuotta (4,2).

Sijoitusomaisuus 3,2 mrd. €, 31.3.2013

Vahinkovakuutustoiminnan keskeiset riskit ovat vahinkokehitykseen liittyvät vakuutustekniset riskit, vakuutusvelan katteena olevien sijoitussalkkujen markkinariskit ja vakuutusvelan diskonttaamisessa käytetyn diskonttokoron taso.

Vahinkovakuutustoiminnan vakavaraisuuspääoma oli maaliskuun lopussa 885 miljoonaa euroa (914). Vakavaraisuuspääoma suhteessa vakuutusmaksutuottoihin (vastuunkantokyky) oli 77 prosenttia (81). Tasoitusmäärä pieneni 267 miljoonaan euroon (273).

Sijoitussalkun riskitasoa on hieman kasvatettu lisäämällä osakeriskiä. Muutoin riskiasemassa ei tapahtunut muutoksia.

Varallisuudenhoito

- Katsauskauden tulos ennen veroja kaksinkertaistui 57 miljoonaan euroon (26); tulos käyvin arvoin oli 49 miljoonaa euroa (149).
- Henkivakuutuksen sijoitusten tuotto käyvin arvoin oli 1,3 prosenttia (4,3).
- OP-Pohjola-ryhmän varainhoidon hallinnoimat varat olivat maaliskuun lopussa 43,2 miljardia euroa (41,1).
- OP-Pohjola-ryhmän sijoitusrahastojen markkinaosuus vahvistui vuodenvaihteesta 0,9 prosenttiyksikköä 18,9 prosenttiin.
- Sijoitussidonnaiset vakuutussäästöt kasvoivat vuodessa 57 prosenttia ja niiden osuus säästöistä nousi 64 prosenttiin.

Varallisuudenhoidon avainlukuja

Milj. e	1–3/2013	1–3/2012	Muutos, %	1–12/2012
Henkivakuutuksen korko- ja riskiliikkeen nettotuotot	41	14		19
Nettopalkkiotuotot				
Rahastoista ja omaisuudenhoidosta	23	23	-0,5	99
Henkivakuutuksesta	33	22	50,3	98
Kulut	-8	-6	-21,5	-25
Nettopalkkiotuotot yhteensä	48	39	24,4	172
Muut tuotot	13	11	9,6	45
Henkilöstökulut	7	8	-17,7	32
Muut kulut	38	30	27,9	104
Tulos ennen veroja	57	26	115,0	101
Käyvän arvon rahaston muutos, brutto	-8	123		214
Tulos käyvin arvoin ennen veroja	49	149	-67,2	315
Mrd. e				
Vakuutussäästöt	8,6	7,0	27,1	8,6
josta sijoitussidonnainen	5,4	3,6	57,2	5,3
Sijoitusrahastot	13,1	11,5	13,5	11,9
Hallinnoitavat varat	43,2	38,1	13,4	41,1
Markkinaosuus, %	31.3.2013	31.3.2012	Muutos, %	31.12.2012
Vakuutussäästöistä	24,9	21,1	3,8	25,0
Sijoitussidonnaisista vakuutussäästöistä	30,9	24,6	6,3	31,8
Sijoitusrahastojen pääomista	18,9	19,2	-0,3	18,0

OP-Pohjola-ryhmän varainhoidon hallinnoiman varallisuuden määrä oli 43,2 miljardia euroa (41,1). Tästä ryhmän sijoitusrahastoissa olevien pääomien osuus oli 10,3 miljardia euroa (9,5) ja OP-Pohjola-ryhmän Private Banking-liiketoiminnan hallinnoimien varojen osuus oli 9,0 miljardia euroa (8,3). OP-Pohjola-ryhmään kuuluvien yritysten osuus hallinnoitavista varallisuudesta oli 10,9 miljardia euroa.

Vakuutussäästämisessä strategisena tavoitteena on sijoitussidonnaisten vakuutussäästöjen kasvattaminen. Sijoitussidonnaiset säästöt kasvoivat vuoden alusta 2 prosenttia 5,4 miljardiin euroon. Viime vuoden maaliskuusta kasvu oli 57 prosenttia. Vuosikasvu tukivat sijoitussidonnaisten vakuutusten sijoituskohteiden arvojen vahvistuminen, vahva maksutulokehitys sekä Aurum Sijoitusvakuutuksen hankinta. Sijoitussidonnaisten vakuutussäästöjen osuus vakuutussäästöistä kasvoi 63,8 prosenttiin (61,9) vuodenvaihteen tilanteeseen verrattuna.

OP-Pohjola-ryhmän hallinnoimien sijoitusrahastojen pääoma oli 13,1 miljardia euroa (11,9). Pääomat kasvoivat 9,5 prosenttia katsauskaudella. Nettomerkinnät OP-Pohjola-ryhmän sijoitusrahastoihin olivat 895 miljoonaa euroa (-641).

Tulos ja riskiasema

Tulos ennen veroja kasvoi vertailukaudesta 57 miljoonaan euroon (26). Tulos käyvän arvon rahaston muutoksen jälkeen oli 49 miljoonaa euroa (149). Tulosta kasvattivat erityisesti sijoitustoiminnan tuotot sekä Aurum Sijoitusvakuutuksen tulos.

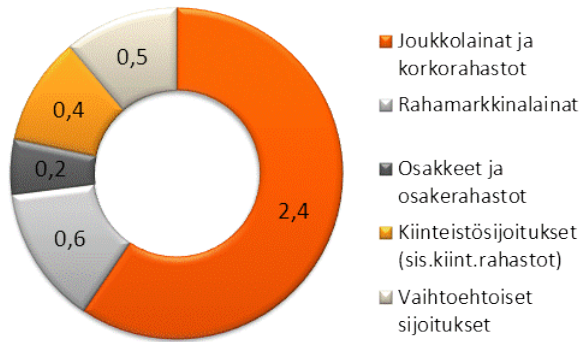
Nettopalkkiotuotot kasvoivat 24 prosenttia ja olivat 48 miljoonaa euroa (39). Aurum Sijoitusvakuutus Oy:n osuus kasvusta oli 18 prosenttia. Sijoitustoiminnan tuotot kasvoivat 41 miljoonasta eurosta 47 miljoonaan euroon.

Kulut kasvoivat 7 miljoonaa euroa vertailukauteen verrattuna. Kasvu selittyi osittain Aurum Sijoitusvakuutus Oy:n hankintaan liittyvillä poistoilla. Henkilöstökulut supistuivat 1 miljoonaa euroa. Henkivakuutustoiminnan liikekustannussuhde, joka sisältää kaikki liikekulujen kattamiseen tarkoitetut tuotot ja josta on poistettu myyntikanavien palkkiot, oli 37,5 prosenttia (39,7).

Henkivakuutuksen sijoitustoiminnan tuotto käyvin arvoin, ilman vakuutusvelan korkoriskiä suojaavien johdannaisten tuottoa, oli 1,3 prosenttia (4,3).

Henkivakuutustoiminnan sijoitusomaisuus ilman sijoitussidonnaisen vakuutuksen katteena olevaa omaisuutta oli 4,1 miljardia euroa (4,2) jakautuen seuraavasti:

**Henkivakuutustoiminnan sijoitusomaisuus
4,1 mrd. €, 31.3.2013**

Investointitasolle luokiteltujen sijoitusten osuus korkosalkusta oli 93 prosenttia (90). Katsauskauden lopussa korkosijoitusten modifioitu duraatio oli 3,4 (3,2).

Henkivakuutuksen toimintapääoma oli 710 miljoonaa euroa, mikä oli 3,3-kertainen suhteessa toimintapääoman vähimmäismäärään. Toimintapääoman lasku johtui pääomanpalautuksesta emoyhteisölle. Vakavaraisuusaste, eli vakavaraisuuspääoman suhde painotettuun vakuutusvelkaan, oli 15,3 prosenttia (16,8).

Muu toiminta

Muun toiminnan avainlukuja

Milj. e	1–3/2013	1–3/2012	Muutos, %	1–12/2012
Korkokate	4	14	-69,8	24
Kaupankäynnin nettotuotot	-5	6	-172,9	1
Sijoitustoiminnan nettotuotot	18	6	185,2	7
Muut tuotot	112	99	13,1	409
Kulut	111	110	0,8	451
Arvon alentumiset saamisista	0	2	-88,5	3
Tulos ennen veroja	18	13	35,3	-13

Mrd. e	31.3.2013	31.3.2012	Muutos, %	31.12.2012
Saamiset luottolaitoksilta	8,8	7,6	16,5	8,5
Kaupankäynnin rahoitusvarat	-0,1	-0,1	37,5	-0,1
Sijoitusomaisuus	6,4	8,8	-26,5	6,5
Velat luottolaitoksille	4,9	5,2	-4,7	4,9
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	14,8	16,0	-7,5	14,4

Muun toiminnan tulos ennen veroja oli katsauskaudella 18 miljoonaa euroa (13).

Korkokate supistui 69,8 prosenttia. Sijoitustoiminnan nettotuotot kasvoivat 18 miljoonaan euroon (6), katsauskaudelle kohdistuneiden 12 miljoonan euron myyntivoittojen johdosta. Muut tuotot ovat merkittäviä osin ryhmän sisäisiä palveluveloituksia, jotka esitetään liiketoimintasegmenttien kuluina. Muun toiminnan kuluista 48 miljoonaa (38) euroa oli henkilöstökuluja ja 29 miljoonaa euroa ict-kuluja (29).

OP-Pohjola-ryhmän rakenteessa tapahtuneet muutokset

OP-Pohjola-ryhmän tilinpäätökseen yhdistellään 196 osuuspankkia (205), OP-Pohjola keskusyhteisökonserni ja Osuuspankkien Keskinäinen Vakuutusyhtiö.

Forssan seudun, Somerniemen ja Someron Osuuspankit ovat päättäneet sulautua Salon Osuuspankkiin. Fuusion suunniteltu toteutumispäivä on 31.8.2013.

Ähtärin Osuuspankki on päättänyt sulautua Etelä-Pohjamaan Osuuspankkiin. Fuusion suunniteltu toteutumispäivä on 30.9.2013.

Uukuniemen Osuuspankki on päättänyt sulautua Kesälahden Osuuspankkiin. Fuusion suunniteltu toteutumispäivä on 30.9.2013.

Keikyän Osuuspankki on päättänyt sulautua Satakunnan Osuuspankkiin. Fuusion suunniteltu toteutumispäivä on 30.9.2013.

Henkilöstö ja palkitseminen

OP-Pohjola-ryhmän palveluksessa oli katsauskauden lopussa 12 760 henkilöä (13 290). Henkilöstöä oli keskimäärin 12 923 (13 411). Henkilöstövähennys liittyy keskusyhteisökonsernin tehostamisohjelmaan. Katsauskauden aikana ryhmän palveluksesta siirtyi

eläkkeelle 84 henkilöä (76). Eläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli 61,5 vuotta (61,6).

OP-Pohjola-ryhmän muuttuva palkitseminen jakautuu lyhyen aikavälin yrityskohtaiseen palkitsemiseen sekä ryhmätasoiseen pitkän aikavälin palkitsemiseen.

OP-Pohjola-ryhmän ryhmätasoinen pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmä muodostuu johdolle tarkoitettua kannustinjärjestelmästä, sekä muulle henkilöstölle tarkoitettua henkilöstörahostosta.

Johdon kannustinjärjestelmä koostuu kolmen vuoden ansaintajakoista, joista ensimmäinen on 2011–2013. Kannustinjärjestelmään kuuluvat henkilöt voivat saada tietyn määrän Pohjola Pankki Oyj:n A-sarjan osakkeita, mikäli kyseiselle ansaintajaksolle asetetut, OP-Pohjola-ryhmän strategiaan perustuvat tavoitteet saavutetaan. Järjestelmän mukainen palkkio maksetaan henkilölle osakkeiden ja rahan yhdistelmänä kolmessa erässä vuosina 2015–2017 ansaintajakson päätyttyä edellyttäen, että ryhmän vakavaraisuus ylittää sisäiset vähimmäisvaatimukset maksuhetkellä. Palkkion maksamiseen liittyy työ- tai toimitushteen voimassaoloa koskevia ehtoja.

OP-Pohjola osk:n hallinto

OP-Pohjola-ryhmän keskusyhteisön (OP-Pohjola osk) varsinainen osuuskunnan kokous pidettiin 22.3.2013. Hallintoneuvostoon valittiin vuonna 2016 päättyväksi kaudeksi erovuorossa olleista jäsenistä uudelleen tuoteryhmäjohtaja Ola Eklund, suunnittelija Hannu Simi ja lehtori Mervi Väisänen. Uusina jäseninä hallintoneuvostoon valittiin hallituksen puheenjohtaja Leif Enberg, hallituksen puheenjohtaja Kalevi Korhonen ja vientikoordinaattori Kaija Tölli. Hallintoneuvostosta eroa pyytäneen professori Jarmo Partasen tilalle jäljellä olevaksi kaudeksi 2013–2015 valittiin toimitusjohtaja Jari Himanen. Lisäksi hallintoneuvostoon valittiin toimikaudeksi 2013–2015 uutena jäsenenä lehtori Ulla Järvi.

Hallintoneuvostossa on kaikkiaan 33 jäsentä.

Hallintoneuvosto valitsi järjestäytymiskokouksessaan puheenjohtajakseen professori Jaakko Pehkosen. Varapuheenjohtajiksi valittiin lehtori Mervi Väisänen ja toimitusjohtaja Vesa Lehikoinen.

OP-Pohjola-ryhmän tehostamisohjelma

OP-Pohjola-ryhmä sai päätökseen vuoden 2012 lopussa keskusyhteisökonsernin tehostamisohjelmaan liittyneen yt-prosessin, jonka seurauksena yhteensä 561 työsuhdetta päättyi ja 150 henkilön tehtävät ulkoistettiin.

Tehostamisohjelman tavoitteeksi on asetettu yhteensä 150 miljoonan euron vuotuiset kustannussäästöt vuoden 2015 loppuun mennessä. Tehostamisohjelmassa keskusyhteisökonsernille ja osuuspankeille suunnattujen palveluiden tuotanto keskitettiin merkittävästi uudistuvaan OP-Palveluihin. Henkilöstövähennykset tuovat noin kolmasosan tavoitteiksi asetetuista kokonaissäästöistä.

Vuoden 2013 ensimmäisen vuosineljänneksen loppuun mennessä toteutetuilla toimenpiteillä on saavutettu noin 72 miljoonan euron vuosisäästöt. Tästä henkilöstösidonnaisten kulujen osuus on 55 miljoonaa euroa.

Investoinnit ja palvelukehittäminen

OP-Pohjola osk tytäryhtiöineen vastaa OP-Pohjola-ryhmän palvelutoiminnan kehittämisestä. Palvelutoiminnan kehittämiseen liittyvistä kustannuksista merkittävä osa muodostuu ict-investoinneista ja niihin liittyvistä määrittelyistä.

Keskusyhteisökonsernin kehittämiskustannukset olivat tammi-maaliskuussa 34 miljoonaa euroa (27). Nämä sisältävät lisenssimaksut, ostetut palvelut sekä keskusyhteisökonsernin oman henkilöstön palkkakustannuksia. Vuonna 2012 näin määriteltyjen kehittämiskustannuksien kokonaismäärä oli 130 miljoonaa euroa.

Taseeseen aktivoituja ict-investointeja oli katsauskaudella 25 miljoonaa euroa (19). Katsauskauden investoinneista 17 miljoonaa euroa (11) kohdistui pankkitoimintaan, 5 miljoonaa euroa (5) vahinkovakuutukseen ja 2 miljoonaa euroa (2) varallisuuden hoitoon.

OP-Pohjola-ryhmän tuloslaskelma

Milj. e	Liite	1-3/2013	1-3/2012	Muutos, %	1-12/2012
Korkotuotot		615	899	-32	3 174
Korkokulut		401	625	-36	2 171
Korkokate ennen arvonalentumisia	4	214	274	-22	1 003
Saamisten arvonalentumiset	5	9	11	-17	99
Korkokate arvonalentumisten jälkeen		205	264	-22	904
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	6	143	100	43	433
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	7	70	32		108
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	8	163	153	6	584
Kaupankäynnin nettotuotot	9	29	38	-22	81
Sijoitustoiminnan nettotuotot	10	25	15	66	52
Liiketoiminnan muut tuotot	11	27	25	7	109
Henkilöstökulut		201	203	-1	764
Muut hallintokulut		83	93	-11	378
Liiketoiminnan muut kulut		98	87	12	352
Palautukset omistajajäsenille		48	44	7	192
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		0	0		2
Kauden tulos ennen veroja		234	199	17	586
Tuloverot		60	48	26	115
Kauden tulos		174	151	15	471
Jakautuminen, milj. e					
Omistajien osuus tilikauden tuloksesta		173	151	14	470
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta		0	0		1
Yhteensä		174	151	15	471

OP-Pohjola-ryhmän laaja tuloslaskelma

Milj. e	1-3/2013	1-3/2012	Muutos, %	1-12/2012
Kauden tulos	174	151	15	471
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	0	34	-100	-75
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Käyvän arvon rahaston muutos				
Käypään arvoon arvostamisesta	-13	373		648
Rahavirran suojauksesta	-11	5		50
Muuntoerot	0	0		0
Tuloverot				
Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	-	8		-18
Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Käypään arvoon arvostamisesta	-3	91		158
Rahavirran suojauksesta	-3	1		12
Kauden laaja tulos	155	463	-67	942
Jakautuminen, milj. e				
Omistajien osuus tilikauden tuloksesta	155	463	-67	941
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta	0	0		1
Yhteensä	155	463	-67	942

OP-Pohjola-ryhmän tase

Milj. e	Liite	31.3.2013	31.3.2012	Muutos, %	31.12.2012
Käteiset varat		5 488	3 934	40	5 784
Saamiset luottolaitoksilta		1 031	971	6	840
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		429	585	-27	358
Johdannaissopimukset		4 146	3 208	29	4 436
Saamiset asiakkailta		66 089	61 646	7	65 161
Vahinkovakuutustoiminnan varat	14	3 719	3 628	3	3 492
Henkivakuutustoiminnan varat	15	9 499	7 227	31	9 173
Sijoitusomaisuus		6 597	8 688	-24	6 596
Sijoitukset osakkuusyhtymissä		38	38	0	39
Aineettomat hyödykkeet		1 327	1 171	13	1 320
Aineelliset hyödykkeet		728	686	6	710
Muut varat		2 571	2 159	19	1 745
Verosaamiset		96	120	-20	115
Varat yhteensä		101 760	94 063	8	99 769
Velat luottolaitoksille		2 129	2 039	4	1 965
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat		14	7		3
Johdannaissopimukset		3 795	3 238	17	4 162
Velat asiakkaille		50 633	45 845	10	49 650
Vahinkovakuutustoiminnan velat	16	3 047	2 940	4	2 592
Henkivakuutustoiminnan velat	17	9 352	7 243	29	8 970
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	18	19 737	20 125	-2	19 270
Varaukset ja muut velat		3 240	2 992	8	3 297
Verovelat		1 003	919	9	990
Osuuspääoma		634	632	0	622
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		972	1 443	-33	1 114
Velat yhteensä		94 558	87 421	8	92 635
Oma pääoma					
OP-Pohjola-ryhmän omistajien osuus					
Osake- ja osuuspääoma		336	333	1	336
Käyvän arvon rahasto	19	321	98		339
Muut rahastot		2 704	2 652	2	2 683
Kertyneet voittovarot		3 816	3 557	7	3 752
Määräysvallattomien osuus		25	2		24
Oma pääoma yhteensä		7 202	6 642	8	7 134
Velat ja oma pääoma yhteensä		101 760	94 063	8	99 769

OP-Pohjola-ryhmän oman pääoman muutoslaskelma

Käyvän arvon rahasto

Milj. e	Osake- ja osuus- pääoma	Käypään arvoon arvostami- sesta	Rahavirran suo- jauk- sesta	Muut rahastot	Kertyneet voittovar- at	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2012	333	-198	10	2 621	3 474	3	6 242
Osakepääoman korotus	-	-	-	-	-	-	-
Osuuspääoman siirto omaan pääomaan	1	-	-	-	-	-	1
Rahastosiirot	-	-	-	32	-32	-	-
Voitonjako	-	-	-	-	-65	-	-65
Kauden laaja tulos	-	282	4	-	177	-	463
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	0	-	0
Muut	-1	-	-	0	2	-1	1
Oma pääoma 31.3.2012	333	84	14	2 652	3 557	2	6 642

Käyvän arvon rahasto

Milj. e	Osake- ja osuus- pääoma	Käypään arvoon arvostami- sesta	Rahavirran suo- jauk- sesta	Muut rahastot	Kertyneet voittovar- at	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2013	336	291	48	2 682	3 752	24	7 134
Osakepääoman korotus	-	-	-	-	-	-	-
Osuuspääoman siirto omaan pääomaan	1	-	-	-	-	-	1
Rahastosiirot	-	-	-	18	-18	-	-
Voitonjako	-	-	-	-	-71	-	-71
Kauden laaja tulos	-	-10	-8	-	173	0	155
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	0	-	0
Muut	-1	-	-	4	-21	0	-18
Oma pääoma 31.3.2013	336	281	40	2 704	3 816	25	7 202

OP-Pohjola-ryhmän rahavirtalaskelma

Milj. e	1-3/2013	1-3/2012
Liiketoiminnan rahavirta		
Kauden tulos	174	151
Oikaisut kauden tulokseen	424	387
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-2 526	-2 180
Saamiset luottolaitoksilta	27	112
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	-276	-186
Johdannaissopimukset	17	8
Saamiset asiakkailta	-948	-1 315
Vahinkovakuutustoiminnan varat	-267	-349
Henkivakuutustoiminnan varat	-170	41
Sijoitusomaisuus	-88	-252
Muut varat	-822	-239
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	1 353	457
Velat luottolaitoksille	170	252
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	11	6
Johdannaissopimukset	11	-3
Velat asiakkaille	983	-130
Vahinkovakuutustoiminnan velat	186	235
Henkivakuutustoiminnan velat	173	76
Varaukset ja muut velat	-182	22
Maksetut tuloverot	-22	-22
Saadut osingot	46	57
A. Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-551	-1 149
Investointien rahavirta		
Eräpäivään asti pidettävien rahavarojen lisäykset	-4	-91
Eräpäivään asti pidettävien rahavarojen vähennykset	27	174
Tytäryritysten hankinnat hankintahetken rahavaroilla vähennettynä	-1	0
Tytäryritysten myynnit myyntihetken rahavaroilla vähennettynä	0	0
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin	-38	-26
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	2	0
B. Investointien rahavirta yhteensä	-14	57
Rahoituksen rahavirrat		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, lisäykset	-	555
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennykset	-135	-35
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, lisäykset	6 567	8 855
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, vähennykset	-5 959	-8 749
Osuus- ja osakepääoma, lisäykset	44	30
Osuus- ja osakepääoma, vähennykset	-30	-21
Maksetut osingot ja osuuspääoman korot	-2	-4
Palautukset omistajajäsenille	-	-
Määräysvallattomilta omistajilta hankittu osuus	-	-
Pohjola Pankki Oyj:stä	-	-
Muut	-	-
C. Rahoituksen rahavirta yhteensä	484	631
Rahavarojen nettomuutos (A+B+C)	-81	-461
Rahavarat tilikauden alussa	5 872	4 457
Rahavarat tilikauden lopussa	5 791	3 996
Saadut korot	616	807
Maksetut korot	-522	-609
Rahavarat		
Käteiset varat	5 499	3 942
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	292	55
Yhteensä	5 791	3 996

Liitetiedot

Liite 1. Laatimisperiaatteet

Osavuositarkastus 1.1.–31.3.2013 on laadittu IAS 34-standardin (Osavuositarkastukset) mukaisesti.

Osavuositarkastuksen laatimisessa on sovellettu olennaisilta osin samoja laatimisperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä 2012 lukuun ottamatta alla mainittuja muutoksia.

Osavuositarkastus on tilintarkastamaton. Kaikki osavuositarkastuksen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteen muutos

IAS 19 Työsuhde-etuudet

OP-Pohjola-ryhmä soveltaa 1.1.2013 alkaen muutettua IAS 19 Työsuhde-etuudet –standardia. Uudistettu standardi poistaa option käyttää ns. putkimenetelmää vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden kirjaamisessa sekä muuttaa etuusperusteisten eläkekulujen nettokorkotuoton laskentaa. Uudistetun standardin mukaan nettokorkotuoton laskennassa käytettävä eläkevarojen odotettu tuotto lasketaan eläkevelvoitteen diskonttauskoron määräisenä.

Laatimisperiaatteen muutoksen vaikutus vertailukauden ja tilikauden 2012 henkilöstökuluihin sekä muihin laajan tuloksen eriin on esitetty alla olevassa taulukossa. Putkimenetelmän käytöstä OP-Pohjola-ryhmä luopui vapaaehtoisesti vuoden 2012 alusta alkaen.

Milj. e	Vanha laatimis- periaate	Uusi laatimis- periaate	Laatimis- periaatteen muutoksen vaikutus
Tuloslaskelma 2012			
Henkilöstökulut	749	764	16
Tuloverot	119	115	-4
Laaja tuloslaskelma 2012			
Etuusperusteisten eläkejärjestelyjen uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	-90	-75	16
Tuloverot etuusperusteisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	-22	-18	4
Milj. e	Vanha laatimis- periaate	Uusi laatimis- periaate	Laatimis- periaatteen muutoksen vaikutus
Tuloslaskelma 1–3/2012			
Henkilöstökulut	199	203	4
Tuloverot	49	48	-1
Laaja tuloslaskelma 1–3/2012			
Etuusperusteisten eläkejärjestelyjen uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	30	34	4
Tuloverot etuusperusteisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	7	8	1

Muut muutokset

Seuraavia vuoden 2012 tilinpäätöksessä esitettyjä laatimisperiaatteita on muutettu vuoden 2013 alusta lähtien:

1.5 Rahoitusinstrumentit

1.5.4 Rahoitusinstrumenttien luokittelu ja kirjaaminen taseessa

Rahoitusvarojen ja -velkojen vähentäminen toisistaan

Rahoitusvaroja ja -velkoja ei netoteta, jollei niiden kuittamiseen ole lakisääteistä oikeutta ja jollei kuittausta aiota käyttää. Kuittausoikeutta käytetään keskusvastapuoliselvityksessä oleviin OTC- korkojohdannaisiin.

Keskusvastapuolena toimii London Clearing House.

1.5.7 Johdannaissopimukset

Keskusvastapuoliselvityksessä olevien OTC-korkojohdannaisten käyvät arvot selvitetään päivittäin käteissuorituksella. Taseessa nämä selvitetty johdannaiset näkyvät nettona käteisvarojen muutoksena.

Muut johdannaiset esitetään bruttoperiaatteella, jolloin positiiviset arvonmuutokset esitetään Johdannaissuoroina ja negatiiviset arvonmuutokset Johdannaissuoroina.

Liite 2. OP-Pohjola-ryhmän tunnusluvut ja niiden laskentakaavat

	1-3/2013	1-3/2012	1-12/2012
Oman pääoman tuotto (ROE), %	9,8	9,5	7,0
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin,%	8,8	28,9	14,1
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,70	0,66	0,49
Kulujen osuus tuotoista, %	57	60	63
Henkilöstö keskimäärin	12 923	13 366	13 411
josta kokoaikaisia	11 905	12 242	12 393
josta osa-aikaisia	1 018	1 124	1 018
Oman pääoman tuotto (ROE), %	$\frac{\text{Kauden voitto}}{\text{Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$		
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin, %	$\frac{\text{Tilikauden laaja tulos}}{\text{Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$		
Koko pääoman tuotto (ROA), %	$\frac{\text{Kauden voitto}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$		
Kulujen osuus tuotoista, %	$\frac{(\text{Henkilöstökulut} + \text{muut hallintokulut} + \text{liiketoiminnan muut kulut})}{(\text{Korkokate} + \text{vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot} + \text{henkivakuutus-toiminnan nettotuotot} + \text{nettopalkkiotuotot} + \text{kaupankäynnin nettotuotot} + \text{sijoitustoiminnan nettotuotot} + \text{liiketoiminnan muut tuotot} + \text{osuus osakkuusyritysten tuloksesta})} \times 100$		
Taloudellisen pääoman tuotto, %	$\frac{\text{Tulos} + \text{asiakasbonukset verojen jälkeen (12 kk liukuva)}}{\text{Keskimääräinen taloudellinen pääoma}} \times 100$		
Operatiivinen vahinkosuhte	$\frac{\text{Korvauskulut pl. Laskuperustemuutokset}}{\text{Vakuutusmaksutuotot pl. Laskuperustemuutokset (netto)}} \times 100$		
Operatiivinen liikekulusuhde	$\frac{\text{Liikekulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot pl. Laskuperustemuutokset (netto)}} \times 100$		
Operatiivinen yhdistetty kulusuhde	Operatiivinen vahinkosuhte + operatiivinen liikekulusuhde		
Riskisuhde (ilman perustekorkokulua), %	$\frac{\text{Korvaukset pl. korvausten selvittelykulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot (netto)}} \times 100$		
Toimintakulusuhde, %	$\frac{\text{Liikekulut ja korvausten selvittelykulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot (netto)}} \times 100$		
Liikekustannussuhde, %	$\frac{\text{Liikekulut ennen vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutosta} + \text{korvausten selvittelykulut}}{\text{Kuormitustulo}} \times 100$		
Vastuunkantokyky, %	$\frac{\text{Vakavaraisuuspääoma}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$		

Liite 3. OP-Pohjola-ryhmän tuloskehitys vuosineljänneksittäin

Milj. e	2012				2013
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3
Korkotuotot	899	836	764	674	615
Korkokulut	625	582	521	444	401
Korkokate	274	255	243	231	214
Saamisten arvonalentumiset	11	17	19	51	9
Korkokate arvonalentumisten jälkeen	264	237	224	179	205
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	100	129	105	99	143
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	32	16	27	33	70
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	153	141	134	156	163
Kaupankäynnin nettotuotot	38	3	18	22	29
Sijoitustoiminnan nettotuotot	15	10	1	26	25
Liiketoiminnan muut tuotot	25	21	39	23	27
Henkilöstökulut	203	194	188	180	201
Muut hallintokulut	93	99	82	104	83
Liiketoiminnan muut kulut	87	84	81	100	98
Palautukset omistajajäsenille	44	52	46	50	48
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	1	1	0	0
Kauden tulos ennen veroja	199	130	153	104	234
Tuloverot	48	34	32	1	60
Kauden tulos	151	96	120	103	174
Muut laajan tuloksen erät					
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	34	-6	14	-116	0
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi					
Käyvän arvon rahaston muutos					
Käypään arvoon arvostamisesta	373	-23	166	132	-13
Rahavirran suojauksesta	5	20	20	5	-11
Muuntoerot	0	0	0	0	0
Tuloverot					
Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	8	-1	3	-29	-
Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi					
Käypään arvoon arvostamisesta	91	-6	40	32	-3
Rahavirran suojauksesta	1	5	5	1	-3
Kauden laaja tulos	463	89	271	119	155

Liite 4. Korkokate

Milj. e	1-3/2013	1-3/2012	Muutos, %	1-12/2012
Lainat ja saamiset	311	421	-26	1 524
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	3	6	-44	20
Saamistodistukset	46	70	-34	232
Johdannaiset (netto)				
Kaupankäynnin johdannaiset	12	20	-39	70
Suojauslaskennan johdannaiset	17	8		49
Velat luottolaitoksille	-2	-3	-44	-9
Velat asiakkaille	-76	-112	-32	-406
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-86	-121	-29	-415
Huonomman etuoikeuden velat	-10	-13	-24	-58
Pääomalainat	-2	-2	-27	-8
Kaupankäynnin rahoitusvelat	0	0		0
Muut (netto)	0	0	-30	3
Korkokate ilman suojauslaskennan arvostuseriä	214	274	-22	1 002
Suojaavat johdannaiset	-97	33		270
Suojauskohteiden arvomuutokset	97	-33		-269
Korkokate	214	274	-22	1 003

Liite 5. Saamisten arvonalentumiset

Milj. e	1-3/2013	1-3/2012	Muutos, %	1-12/2012
Luotto- tai takaustappioina poistetut saamiset	10	11	-8	67
Palautukset poistetuista saamisista	-3	-3	-19	-14
Arvonalentumisten lisäys	21	18	19	108
Arvonalentumisten vähennys	-19	-15	-25	-62
Yhteensä	9	11	-17	99

Liite 6. Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot

Milj. e	1-3/2013	1-3/2012	Muutos, %	1-12/2012
Vakuutusmaksutuotot, netto				
Vakuutusmaksutulo	594	516	15	1 215
Jälleenvakuuttajien osuus	-41	-22	-92	-49
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-280	-236	-19	-32
Jälleenvakuuttajien osuus	22	10		-7
Yhteensä	295	268	10	1 126
Vahinkovakuutuskorvaukset, netto				
Maksetut korvaukset	190	218	-13	786
Jälleenvakuuttajien osuus	-4	-4	13	-61
Korvausvastuun muutos	18	-11		6
Jälleenvakuuttajien osuus	-9	-16	46	28
Yhteensä	196	186	5	759
Vahinkovakuutuksen sijoitustoiminnan nettotuotot				
Koroista	15	16	-7	60
Osingoista	15	17	-16	29
Kiinteistöistä	1	1	2	1
Myyntivoitoista ja -tappioista				
Saamistodistuksista	14	2		27
Osakkeista ja osuuksista	21	-4		13
Lainoista ja saamisista	-	-2		-2
Kiinteistöistä	0	0		0
Johdannaisista	-2	1		-11
Arvostusvoitoista ja -tappioista				
Saamistodistuksista	-1	-1	38	0
Osakkeista ja osuuksista	-5	-2	-88	-11
Lainoista ja saamisista	0	0		0
Kiinteistöistä	0	1		3
Johdannaisista	-3	1		-2
Muista	0	0	8	2
Yhteensä	55	30	84	110
Diskonttauksen purkautuminen	-11	-12	10	-44
Muut	0	0		0
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	143	100	43	433

Liite 7. Henkivakuutustoiminnan nettotuotot

Milj. e	1-3/2013	1-3/2012	Muutos, %	1-12/2012
Vakuutusmaksutulo	280	197	42	848
Jälleenvakuuttajien osuus	-6	-6	5	-27
Yhteensä	274	190	44	821
Korvauskulut				
Maksetut korvaukset	-254	-173	-47	-644
Korvausvastuun muutos	-4	-3	-34	-42
Jälleenvakuuttajien osuus	3	3	-15	11
Vakuutusvelan muutos				
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-206	-233	11	-619
Jälleenvakuuttajien osuus	1	0		6
Yhteensä	-461	-405	-14	-1 289
Muut	11	-4		-58
Yhteensä	-176	-219	-20	-527
Henkivakuutuksen sijoitustoiminnan nettotuotot				
Koroista	13	12	8	52
Osingoista	24	32	-27	61
Kiinteistöistä	2	2	30	-3
Myyntivoitoista ja -tappioista				
Saamistodistuksista	6	0		3
Osakkeista ja osuuksista	22	7		36
Lainoista ja saamisista	6	-		0
Kiinteistöistä	-	0		-1
Johdannaisista	0	-12		-17
Arvostusvoitoista ja -tappioista				
Saamistodistuksista	-4	1		4
Osakkeista ja osuuksista	-13	-7	-70	-31
Lainoista ja saamisista	0	1		-1
Kiinteistöistä	-1	0		2
Johdannaisista	-11	2		129
Muista	0	0		3
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteina oleva omaisuus				
Osakkeet ja osuudet				
Myyntivoitot ja -tappiot	33	19	79	70
Arvostusvoitot ja -tappiot	160	190	-16	303
Muut	8	5	53	24
Yhteensä	246	251	-2	635
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	70	32		108

Liite 8. Palkkiotuotot ja -kulut, netto

Milj. e	1-3/2013	1-3/2012	Muutos, %	1-12/2012
Palkkiotuotot				
Luotonannosta	48	45	6	176
Talletuksista	1	1	13	5
Maksuliikkeestä	47	40	18	175
Arvopapereiden välityksestä	6	7	-14	21
Arvopapereiden liikkeeseenlaskusta	3	4	-28	15
Rahastoista	21	17	22	74
OmaisuuDENhoidosta ja lainopillisista tehtävistä	19	17	12	70
Vakuutusten välityksestä	24	23	5	54
Takauksista	5	6	-10	22
Muista	10	9	8	44
Yhteensä	185	169	9	656
Palkkiokulut	22	16	35	72
Palkkiotuotot, netto	163	153	6	584

Liite 9. Kaupankäynnin nettotuotot

Milj. e	1-3/2013	1-3/2012	Muutos, %	1-12/2012
Myyntivoitot ja -tappiot				
Saamistodistuksista	2	5	-60	13
Osakkeista ja osuuksista	2	0		1
Johdannaisista	33	3		-20
Arvonmuutokset				
Saamistodistuksista	1	2	-72	2
Osakkeista ja osuuksista	1	5	-88	6
Johdannaisista	-12	20		63
Jaksotettuun hankintamenoON arvostettavista rahoitusvaroista ja -veloista				
Myyntivoitot ja -tappiot				
Lainoista ja muista saamisista	-	-		-
Osinkotuotot	0	0	26	1
Valuuttatoiminnan nettotuotot	3	2	37	14
Yhteensä	29	38	-22	81

Liite 10. Sijoitustoiminnan nettotuotot

Milj. e	1-3/2013	1-3/2012	Muutos, %	1-12/2012
Myytävissä olevista rahoitusvaroista				
Myyntivoitoista ja -tappioista				
Saamistodistuksista	13	1		17
Osakkeista ja osuuksista	2	2	-4	8
Osinkotuotoista	6	6	0	24
Arvonalentumistappioista	0	-2	-78	-11
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista				
Myyntivoitoista ja -tappioista	0	1	-49	-12
Yhteensä	21	8		26
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot				
Vuokratuotoista	10	10	4	38
Vastike- ja hoitokuluista	-7	-6	-13	-28
Arvonmuutoksista, myyntivoitoista ja -tappioista	0	3	-91	15
Muista	0	0	-71	1
Yhteensä	4	7	-46	26
Muut	-	-		-
Sijoitustoiminnan nettotuotot	25	15	66	52

Liite 11. Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. e	1-3/2013	1-3/2012	Muutos, %	1-12/2012
Tuotot omassa käytössä olevista kiinteistöistä ja toimitiloista	4	4	9	16
Muulla vuokrasopimuksella vuokralle annetun omaisuuden vuokratuotoista	2	3	-21	10
Muut	20	18	11	82
Yhteensä	27	25	7	109

Liite 12. Taseen luokittelu

Milj. e	Lainat ja saamiset	Eräpäivään asti pidettävät	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat*	Myytavissä olevat	Suojaavat johdannaiset	Yhteensä
Varat						
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	5 488	-	-	-	-	5 488
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	1 031	-	-	-	-	1 031
Johdannaissopimukset	-	-	3 478	-	668	4 146
Saamiset asiakkailta	66 089	-	-	-	-	66 089
Vahinkovakuutustoiminnan varat**	838	-	116	2 765	-	3 719
Henkivakuutustoiminnan varat***	385	-	6 083	3 031	-	9 499
Saamistodistukset	-	378	333	5 454	-	6 165
Osakkeet ja osuudet	-	-	96	339	-	435
Muut saamiset	4 761	-	426	-	-	5 186
Yhteensä 31.3.2013	78 593	378	10 533	11 589	668	101 760
Yhteensä 31.3.2012	71 858	663	7 696	13 388	457	94 063
Yhteensä 31.12.2012	76 577	401	10 392	11 696	703	99 769

Milj. e			Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat*****	Muut velat	Suojaavat johdannaiset	Yhteensä
Velat						
Velat luottolaitoksille	-	-	-	2 129	-	2 129
Kaupankäynnin rahoitusvelat (pl. johdannaiset)	-	-	14	-	-	14
Johdannaissopimukset	-	-	3 372	-	423	3 795
Velat asiakkaille	-	-	-	50 633	-	50 633
Vahinkovakuutustoiminnan velat****	-	-	4	3 043	-	3 047
Henkivakuutustoiminnan velat*****	-	-	5 663	3 689	-	9 352
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	-	-	19 737	-	19 737
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-	-	-	972	-	972
Muut velat	-	-	-	4 877	-	4 877
Yhteensä 31.3.2013	-	-	9 054	85 081	423	94 558
Yhteensä 31.3.2012	-	-	6 354	80 627	440	87 421
Yhteensä 31.12.2012	-	-	9 119	83 097	419	92 635

*Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat erät sisältävät kaupankäynnin rahoitusvarat, alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi luokitellut rahoitusvarat ja sijoitussidonnaisten vakuutusten ja sijoitussopimusten katteena olevat sijoitukset sekä sijoituskiinteistöt.

**Vahinkovakuutustoiminnan varat on eritelty liitetiedossa 14.

*** Henkivakuutustoiminnan varat on eritelty liitetiedossa 15.

****Vahinkovakuutustoiminnan velat on eritelty liitetiedossa 16.

*****Henkivakuutustoiminnan velat on eritelty liitetiedossa 17.

*****Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten vakuutusvelan tasearvon

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat on arvostettu kirjanpidossa jaksotettuun hankintameno.

Näille velkakirjoille markkinoilta saatavilla olevan informaation ja vakiintuneiden arvostusmenetelmien avulla arvioitu käypä arvo oli maaliskuun lopussa n. 583 miljoonaa euroa kirjanpitoarvoa korkeampi.

Huonommalla etuoikeudella olevat velat on arvostettu jaksotettuun hankintameno.

Liite 13. Toistuvasti käypään arvoon arvostettujen rahoitusinstrumenttien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti

Varojen käyvät arvot 31.3.2013, milj.e	Taso 1*	Taso 2**	Taso 3***	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat				
Pankkitoiminta	87	335	7	429
Vahinkovakuutustoiminta	-	12	7	18
Henkivakuutustoiminta	-	7	72	79
Johdannaissopimukset				
Pankkitoiminta	14	4 095	36	4 146
Vahinkovakuutustoiminta	0	0	-	0
Henkivakuutustoiminta	-	120	-	120
Myytävissä olevat				
Pankkitoiminta	4 329	1 420	44	5 793
Vahinkovakuutustoiminta	1 763	772	230	2 765
Henkivakuutustoiminta	1 613	876	542	3 031
Yhteensä	7 806	7 638	937	16 381

Varojen käyvät arvot 31.12.2012, milj.e	Taso 1*	Taso 2**	Taso 3***	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat				
Pankkitoiminta	125	209	23	358
Vahinkovakuutustoiminta	-	13	6	19
Henkivakuutustoiminta	-	7	80	87
Johdannaissopimukset				
Pankkitoiminta	7	4 403	25	4 436
Vahinkovakuutustoiminta	1	0	-	1
Henkivakuutustoiminta	-	130	-	130
Myytävissä olevat				
Pankkitoiminta	4 514	1 209	49	5 772
Vahinkovakuutustoiminta	1 799	759	244	2 802
Henkivakuutustoiminta	1 626	789	707	3 122
Yhteensä	8 072	7 520	1 135	16 727

**Velkojen käyvät arvot 31.3.2013,
milj.e**

	Taso 1*	Taso 2**	Taso 3***	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat				
Pankkitoiminta	-	14	-	14
Vahinkovakuutustoiminta	-	-	-	-
Henkivakuutustoiminta	-	-	-	-
Johdannais sopimukset				
Pankkitoiminta	17	3 701	78	3 795
Vahinkovakuutustoiminta	0	4	-	4
Henkivakuutustoiminta	-	-	-	-
Yhteensä	17	3 719	78	3 814

**Velkojen käyvät arvot 31.12.2012,
milj.e**

	Taso 1*	Taso 2**	Taso 3***	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat				
Pankkitoiminta	-	3	-	3
Vahinkovakuutustoiminta	-	-	-	-
Henkivakuutustoiminta	-	-	-	-
Johdannais sopimukset				
Pankkitoiminta	21	4 056	85	4 162
Vahinkovakuutustoiminta	3	0	-	3
Henkivakuutustoiminta	-	-	-	-
Yhteensä	23	4 059	85	4 168

* Hierarkiatasoon 1 ryhmitellyt erät koostuvat suurimmissa pörssiessä listatuista osakkeista, noteeratuista yritysten velkapapereista, vähintään luottoluokituksen A- omaavien valtioiden ja rahoituslaitosten velkapapereista sekä pörssijohdannaisista. Kyseisten instrumenttien käypä arvo määräytyy markkinoilta saatavien noteerausten perusteella.

** Arvostusmenetelmät, jotka perustuvat luotettaviin laskentaparametreihin. Hierarkiatasoon 2 luokiteltujen instrumenttien käyvällä arvolla tarkoitetaan arvoa, joka on johdettavissa rahoitusvälineen osien tai vastaavien rahoitusvälineiden markkina-arvosta; tai arvoa, joka on lasketta-vissa rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja -menetelmillä, jos markkina-arvo on niiden avulla luotettavasti arvioitavissa. Tähän hierarkiatasoon on luokiteltu Pohjola-konsernin OTC-johdannaiset, valtion velkasitoumukset, yritysten ja rahoituslaitosten velka-paperit, osto- ja takaisinmyyntisopimukset (repo) sekä lainaksi annetut tai saadut arvopaperit.

*** Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy erityistä epävarmuutta. Hierarkiatasoon 3 luokitellut instrumentit arvostetaan hinnoittelumalleilla, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta. Kyseiseen tasoryhmään sisällytetään kompleksisemmat OTC-johdannaiset, tietyt private equity sijoitukset, epälikvidit lainat, strukturoidut lainat ml. arvopaperistettut lainat ja strukturoidut velkakirjat sekä hedge-rahastot.

Siirrot käyvän arvon arvostuksen tasojen välillä

Vuoden 2013 aikana on tasosta 1 tasoon 2 siirretty joukkolainoja 17 miljoonaa euroa, luottoluokitusten muutosten vuoksi. Siirrot eri hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaman tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä.

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta

Erittely rahoitusvaroista ja rahoitusveloista

Rahoitusvarat, milj. e	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat		Johdannais-sopimukset		Myytävissä olevat		Varat yhteensä
	Pankki-toiminta	Vakuutus-toiminta	Pankki-toiminta	Vakuutus-toiminta	Pankki-toiminta	Vakuutus-toiminta	
Avaava tase 1.1.2013	23	87	25	-	49	951	1 135
Tuloslaskelman nettotuotot	-16	-14	10	-	-3	-10	-32
Laajan tuloslaskelman nettotuotot	-	0	-	-	1	10	11
Hankinnat	-	0	-	-	0	18	18
Myynnit	0	-4	-	-	-3	-133	-141
Liikkeeseen laskut	-	0	-	-	-	0	0
Lyhennykset	-	0	-	-	0	0	0
Siirrot tasoon 3	-	-	-	-	-	-	-
Siirrot tasosta 3	-	-	-	-	-	-65	-65
Päättävä tase 31.3.2013	7	69	36	-	44	771	927

Rahoitusvelat, milj. e	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat		Johdannais-sopimukset		Velat yhteensä
	Pankki-toiminta	Vakuutus-toiminta	Pankki-toiminta	Vakuutus-toiminta	
Avaava tase 1.1.2013	-	-	85	-	85
Tuloslaskelman nettotuotot	-	-	-7	-	-7
Laajan tuloslaskelman nettotuotot	-	-	-	-	-
Hankinnat	-	-	-	-	-
Myynnit	-	-	-	-	-
Liikkeeseen laskut	-	-	-	-	-
Lyhennykset	-	-	-	-	-
Siirrot tasoon 3	-	-	-	-	-
Siirrot tasosta 3	-	-	-	-	-
Päättävä tase 31.3.2013	-	-	78	-	78

Erittely nettotuotoista tuloslaskelmaerittäin 31.3.2013

Milj. e	Korkokate tai Kaupan-käynnin netto-tuotot	Sijoitustoiminnan netto-tuotot	Vahinko-vakuutus-toiminnan netto-tuotot	Henki-vakuutus-toiminnan netto-tuotot	Laaja tulos-laskelma	Nettotuotot tilikauden lopussa hallussa olevista varoista ja veloista
	Nettotuotot tilikaudelta	-13	-3	-4	-10	11

Hierarkiatason 3 johdannaiset ovat asiakkaiden tarpeisiin strukturoituja johdannaisia, joiden markkinariski on katettu vastaavalla johdannaissopimuksella. Tason 3 johdannaiset liittyvät Pohjolan liikkeeseen laskemiin strukturoituihin jvk-lainoihin, joiden tuotto määräytyy kytketyn johdannaisten arvonkehityksen perusteella. Myös kytkettyjen johdannaisten arvonmuutos on esitetty tuloslaskelmaerittelyssä.

Arvostustekijöiden muutokset

Luokitteluja hierarkiatasojen välillä ei ole muutettu vuoden 2013 aikana.

Liite 14. Vahinkovakuutustoiminnan varat

Milj. e	31.3.2013	31.3.2012	Muutos, %	31.12.2012
Sijoitukset				
Lainat ja muut saamiset	183	124	47	104
Osakkeet ja osuudet	490	472	4	409
Kiinteistöt	98	99	-1	112
Saamistodistukset	1 894	1 778	7	1 960
Johdannaissopimukset	0	1	-79	1
Muut osuudet	399	531	-25	452
Yhteensä	3 065	3 005	2	3 038
Muut varat				
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	37	32	13	41
Muut				
Ensivakuutustoiminta	434	384	13	290
Jälleenvakuutustoiminta	133	154	-14	91
Rahat ja pankkisaamiset	5	7	-36	10
Muut saamiset	46	45	2	20
Yhteensä	655	623	5	454
Vahinkovakuutustoiminnan varat	3 719	3 628	3	3 492

Liite 15. Henkivakuutustoiminnan varat

Milj. e	31.3.2013	31.3.2012	Muutos, %	31.12.2012
Sijoitukset				
Lainat ja muut saamiset	251	274	-8	168
Osakkeet ja osuudet	1 422	2 241	-37	1 702
Kiinteistöt	157	118	33	156
Saamistodistukset	1 688	853	98	1 506
Johdannaissopimukset	120	49		130
Yhteensä	3 638	3 534	3	3 663
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset				
Osakkeet, osuudet ja muut sijoitukset	5 727	3 582	60	5 373
Muut varat				
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	46	34	36	44
Muut				
Ensivakuutustoiminta	5	5	-7	12
Jälleenvakuutustoiminta	78	72	8	77
Rahat ja pankkisaamiset	6	0		3
Yhteensä	135	111	21	137
Henkivakuutustoiminnan varat	9 499	7 227	31	9 173

Liite 16. Vahinkovakuutustoiminnan velat

Milj. e	31.3.2013	31.3.2012	Muutos, %	31.12.2012
Korvausvastuu				
Eläkemuotoinen korvausvastuu	1 221	1 160	5	1 205
Muu korvausvastuu	801	785	2	788
Yhteensä	2 022	1 944	4	1 993
Vakuutusmaksuvastuu	735	658	12	455
Muut velat	290	338	-14	144
Yhteensä	3 047	2 940	4	2 592

Liite 17. Henkivakuutustoiminnan velat

Milj. e	31.3.2013	31.3.2012	Muutos, %	31.12.2012
Sijoitussidonnaisten vakuutusten velka	4 576	3 548	29	4 288
Sijoitussopimukset	1 086	60		1 082
Vakuutusvelka	3 496	3 542	-1	3 578
Muut velat	194	93		21
Yhteensä	9 352	7 243	29	8 970

Vakuutusvelka sisältää vakuudellisista koronvaihtosopimusten käyvän arvon muutosta 152 miljoonaa euroa (163).

Liite 18. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Milj. e	31.3.2013	31.3.2012	Muutos, %	31.12.2012
Joukkovelkakirjalainat	13 103	12 158	8	13 612
Sijoitustodistukset, yritystodistukset ja ecp:t	6 492	7 684	-16	5 514
Muut	142	283	-50	144
Yhteensä	19 737	20 125	-2	19 270

Liite 19. Käyvän arvon rahasto verojen jälkeen

Milj. e	31.3.2013	31.3.2012	Muutos, %	31.12.2012
Saamistodistukset	-154	-31		85
Osakkeet ja osuudet	436	115		207
Muut	40	14		48
Yhteensä	321	98		339

Negatiivinen käyvän arvon rahasto purkautuu omaisuuden arvonnousujen ja tulosvaikutteisten arvonalentumiskirjausten kautta.

Käyvän arvon rahasto ennen veroja oli 425 miljoonaa euroa (449) ja siihen liittyvä laskennallinen verovelka oli 104 miljoonaa euroa (110). Katsauskauden lopussa käyvän arvon rahastossa oli oman pääoman ehtoisten instrumenttien positiivisia arvonneutoksia yhteensä 258 miljoonaa euroa (260) ja negatiivisia arvonneutoksia yhteensä 19 miljoonaa euroa (21).

Liite 20. Omat varat ja vakavaraisuus

Omat varat ja vakavaraisuus, milj. e	31.3.2013	31.3.2012	Muutos-%	31.12.2012
Ensisijaiset omat varat (Tier 1)				
OP-Pohjola-ryhmän oma pääoma	7 202	6 642	8	7 134
Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta (ml. OVY:n tasoitusmäärä)	-120	-4		-160
Käyvän arvon rahasto, siirto Tier 2:eer	-85	32		-82
Lisäosuuspääomat, jotka eivät liity omaan pääomaan	634	632	0	620
Rajoituksettomat ensisijaiset omat varat (Core Tier 1) ennen vähennyksiä ja pääomalainoja	7 632	7 301	5	7 513
Aineettomat hyödykkeet	-382	-346	10	-372
Eläkevastuun ylikate ja sijoituskiinteistöjen käypiin arvoihin arvostus ja laskennalliset verosaamiset tappiosta	-99	-143	-31	-100
Suunniteltu voitonjako / hallituksen esittämä voitonjako	-23	-19	24	-68
Sijoitukset vakuutus- ja rahoituslaitoksiin	-1 154	-1 157	0	-1 210
Arvonalentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-242	-243	0	-249
Muiden Tier 1-varojen alijäämä	-262	0		-163
Core Tier 1 omat varat	5 470	5 393	1	5 352
Pääomalainat	201	223	-10	201
Toissijaisten omien varojen alijäämä	-463	-69		-364
Siirto Core Tier 1 omiin varoihin	262	0		163
Ensisijaiset omat varat (Tier 1)	5 470	5 546	-1	5 352

Toissijaiset omat varat (Tier 2)

Käyvän arvon rahasto (pl. rahavirran suojausten arvostus)	45	-45		34
Ikuiset lainat	0	289	-100	0
OVY:n tasoitusmäärä	220	217	1	218
Debentuurilainat	668	869	-23	842
Sijoitukset vakuutus- ja rahoituslaitoksiin	-1 154	-1 157	0	-1 210
Arvonalentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-242	-243	-1	-249
Siirto ensisijaisiin omiin varoihin	463	69		364
Toissijaiset omat varat (Tier 2)	0	0		0
Omat varat yhteensä	5 470	5 546	-1	5 352

Riskipainotetut erät

Luotto- ja vastapuoliriski	33 568	31 853	5	32 575
Valtio- ja keskuspankkivastuut	42	101	-59	46
Luottolaitosvastuut	1 188	1 276	-7	1 208
Yritysvastuut	20 526	19 151	7	19 870
Vähittäisvastuut	8 523	8 044	6	8 298
Muut	3 289	3 280	0	3 153
Markkinariski	726	690	5	723
Operatiivinen riski	3 165	2 954	7	2 954
Muut	1 450	168		1 841

Yhteensä 38 909 35 665 9 38 093

**Riskipainotetut erät pl.
siirtymäsäännökset** 37 459 35 497 6 36 252

Omien varojen vaade

Luotto- ja vastapuoliriski	2 685	2 548	5	2 606
Markkinariski	58	55	5	58
Operatiivinen riski	253	236	7	236
Muut	116	13		147

Yhteensä 3 113 2 853 9 3 047

**Omien varojen vaade pl.
siirtymäsäännökset** 2 997 2 840 6 2 900

Suhdeluvut, %	31.3.2013	31.3.2012	Muutos, %- yksikköä	31.12.2012
Siirtymäsäännöksillä				
Vakavaraisuussuhde	14,1	15,6	-1,5	14,1
Tier 1 vakavaraisuussuhde	14,1	15,6	-1,5	14,1
Core Tier 1 vakavaraisuussuhde	14,1	15,1	-1,1	14,1
Pl. Siirtymäsäännökset				
Vakavaraisuussuhde	14,6	15,6	-1,0	14,8
Tier 1 vakavaraisuussuhde	14,6	15,6	-1,0	14,8
Core Tier 1 vakavaraisuussuhde	14,6	15,2	-0,6	14,8
Vakavaraisuus*, milj. e	31.3.2013	31.3.2012	Muutos-%	31.12.2012
Siirtymäsäännöksillä	2 357	2 693	-12	2 305
Pl. siirtymäsäännökset	2 473	2 706	-9	2 452

*Vähimmäisvaatimuksen ylittävä omien varojen määrä

Liite 21. OP-Pohjola-ryhmän rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus

Milj. e	31.3.2013	31.3.2012	Muutos-%	31.12.2012
OP-Pohjola-ryhmän omat pääomat	7 202	6 642	8	7 134
Osuuspääoma, pääomalainat, ikuiset lainat ja debentuurilainat	1 514	2 024	-25	1 676
Muut omiin varoihin sisältyvät toimialakohtaiset erät	-2	2		-1
Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet	-1 280	-1 118	14	-1 272
Tasoitusbilanssi	-207	-249	-17	-212
Suunniteltu voitonjako	-23	-19	24	-68
Omista varoista vähennettävät IFRS-erät*	-138	-222	-38	-179
Arvonlaskennat - odotetut tappiot alijäämä	-483	-486	-1	-498
Ryhmittymän omat varat yhteensä	6 582	6 574	0	6 581
Luottolaitostoiminnan omien varojen vaade**	3 113	2 853	9	3 047
Vakuutusliiketoiminnan omien varojen vaade***	437	399	9	421
Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä	3 550	3 253	9	3 468
Ryhmittymän vakavaraisuus	3 033	3 321	-9	3 112
Ryhmittymän vakavaraisuus-suhde (omat varat/omien varojen vähimmäismäärä)	1,85	2,02	-8	1,90

* Eläkevastuun ylikate, Sijoituskiinteistöjen käypiin arvoihin arvostus, Käyvän arvon rahastosta rahavirran suojauksen osuus

** Riskipainotetut sitoumukset x 8 %

*** Toimintapääoman minimi

Liite 22. Annetut vakuudet

Milj. e	31.3.2013	31.3.2012	Muutos, %	31.12.2012
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut				
Kiinnitykset	1	1		1
Pantit	4 176	7 064	-41	4 633
Muut	530	517	3	583
Annetut vakuudet yhteensä	4 707	7 582	-38	5 218

Liite 23. Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Milj. e	31.3.2013	31.3.2012	Muutos, %	31.12.2012
Takaukset	957	1 162	-18	948
Takuuvastuut	1 750	1 571	11	1 688
Pantit	3	2	75	3
Luottolupaukset	11 290	10 738	5	10 855
Lyhytaikaisiin kauppatahtumiin liittyvät sitoumukset	370	298	25	455
Muut	476	593	-20	479
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	14 848	14 365	3	14 428

Liite 24. Johdannaissopimukset

31.3.2013, milj. e	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot*	
	Alle 1 v	1–5 v	Yli 5 v	Yhteensä	Varat	Velat
Korkojohdannaiset	44 288	81 482	35 907	161 677	3 763	3 258
josta keskusvastapuoli-selvitettävät	-	316	126	442	0	1
Valuuttajohdannaiset	19 142	2 742	488	22 371	406	379
Osake- ja indeksisidonnaiset johdannaiset	261	803	-	1 064	53	0
Luottojohdannaiset	29	89	14	132	9	1
Muut johdannaiset	285	541	112	939	42	38
Johdannaiset yhteensä	64 004	85 657	36 522	185 740	4 274	3 675

31.12.2012, milj. e	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot*	
	Alle 1 v	1–5 v	Yli 5 v	Yhteensä	Varat	Velat
Korkojohdannaiset	44 687	78 829	38 926	162 441	4 407	3 755
Valuuttajohdannaiset	19 859	2 746	517	23 122	294	340
Osake- ja indeksisidonnaiset johdannaiset	303	819	6	1 127	50	0
Luottojohdannaiset	122	92	-	214	10	2
Muut johdannaiset	288	584	78	950	37	37
Johdannaiset yhteensä	65 259	83 069	39 527	187 855	4 798	4 134

* Käyvät arvot sisältävät kertyneet korot, jotka taseessa esitetään muissa varoissa tai varauksissa ja muissa veloissa.

OTC-johdannaisten keskusvastapuoliselvitys

Ennakoiden EMIR-asetuksen (Regulation (EU) No 648/2012) edellyttämää keskusvastapuoliselvityksen voimaantuloa, Pohjola Pankki Oyj on siirtynyt helmikuussa 2013 finanssivastapuolten kanssa solmittujen standardiehtoisten OTC – johdannaiskauppojen keskusvastapuoliselvitykseen London Clearing House:ssa uusien korkojohdannaisten osalta. Koska Pohjola Pankki Oyj ei ole liittynyt suoraksi jäseneksi London Clearing House:en, hoitaa Pohjola Pankki Oyj OTC-johdannaiskauppojen keskusvastapuoliselvityksen muutaman erikseen valitun selvitysvälittäjän kanssa, joiden kanssa on solmittu selvityssopimukset. Johdannaisten vastapuoleksi muuttuu päivittäisen selvitysprosessin päätteeksi keskusvastapuoli. Toimintamallissa netotetaan johdannaisten päiväkohtaiset maksut. Lisäksi päivittäin joko maksetaan tai saadaan vakuus, joka vastaa avointen sopimusten käypien arvojen muutosta (variation margin). Toimintamallin muutoksen johdosta keskusvastapuoliselvityksessä olevat korkojohdannaiset esitetään nettoina taseessa. Toimintamallin muutos ei ole vielä olennaisesti vaikuttanut Pohjola konsernin taseeseen.

Muut kahdenvälisesti selvitettävät OTC- johdannaiset

Pohjola Pankki Oyj:n ja muiden asiakkaiden välisiin johdannaiskauppoihin sekä sellaisiin johdannaiskauppoihin, joita asetuksen mukainen keskusvastapuoliselvitys ei koske, sovelletaan joko ISDA:n, Finanssialan Keskusliiton tai Pohjola Pankin omaa johdannaissyleissopimusta. Näiden sopimusten perusteella johdannaisten maksuja voidaan netottaa transaktiokohtaisesti maksupäivittäin ja vastapuolen maksukyvyttömyys- ja konkurssitilanteissa. Sopimusehdoissa voidaan lisäksi vastapuolikohtaisesti sopia vakuuksista. Nämä johdannaiset esitetään taseessa bruttoperusteisesti.

Liite 25. Liiketapahtumat lähipiirin kanssa

OP-Pohjola-ryhmän lähipiiri muodostuu OP-Pohjola-ryhmän tilinpäätökseen yhdistellyistä yhtiöistä, osakkuusyhtiöistä, hallintohenkilöistä ja muista lähipiiriin kuuluvista yhtiöistä. OP-Pohjola-ryhmän hallintohenkilöihin luetaan OP-Pohjola-ryhmän pääjohtaja (OP-Pohjola osk:n johtokunnan puheenjohtaja), OP-Pohjola osk:n toimitusjohtaja, johtokunnan jäsenet ja varajäsenet sekä hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet sekä näiden läheiset perheenjäsenet. Hallintohenkilöiden lähipiiriin luetaan myös yhtiöt, joissa hallintohenkilöllä tai hallintohenkilön läheisellä perheenjäsenellä on huomattava vaikutusvalta. Muihin lähipiiriin kuuluviin yhteisöihin luetaan OP-Eläkekassa ja OP-Eläkesäätiö.

Lähipiirille myönnettyissä lainoissa noudatetaan normaaleja luottoehtoja. Lainat on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin.

Lähipiiriliiketoimissa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia 31.12.2012 jälkeen.

OP-Pohjola-ryhmän tuloksen esittelee lehdistötilaisuudessa medialle pääjohtaja Reijo Karhinen 29.4.2013 klo 12.00 osoitteessa Vääksyntie 4, Vallila, Helsinki.

Pohjola Pankki Oyj julkaisee oman osavuosisikatsauksensa.

Taloudellinen informaatio 2013

Vuoden 2013 osavuosisikatsausten julkaisupäivät:

Osavuosisikatsaus 1.1.–30.6.2013	31.7.2013
Osavuosisikatsaus 1.1.–30.9.2013	30.10.2013

OP-Pohjola osk Johtokunta

LISÄTIEDOT

Pääjohtaja Reijo Karhinen, puh. 010 252 4500
Talousjohtaja Harri Luhtala, puh. 010 252 2433
Viestintäjohtaja Carina Geber-Teir, puh. 010 252 8394

JAKELU

NASDAQ OMX Helsinki Oy
LSE London Stock Exchange
SIX Swiss Exchange
Keskeiset tiedotusvälineet
op.fi ja pohjola.fi